DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED. ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 174. SZÁM. Debrecen, 1939 augusztus 2 szerda ÁRA: 12 FILLÉR

A.M.N. MÚZEUM KIRÁLYI OSZTÁLYA

A magyar kormány diplomáciai lépése a técsői támadás miatt

A románok géppuskával lőtték Técsőt és a hídőrséget
Egy határvadász megsebesült — Román tüzérség vonult fel

Técső, augusztus 1. Anélkül, hogy magyar részről arra a legcsekélyebb okot is szolgáltatták volna, tegnap éjjel román részről újból puska- és géppuskalövéseket adtak le Técső községre. Ugyanakkor tűz alá vették a magyar hídőrséget is.

Minthogy a lövöldözés nem szünt meg, mintegy félóra mulva a magyar határőrség néhány lövéssel viszonozta a tüzet. A románok részéről a lövöldözés reggel 7 óráig tartott. Magyar részről egy határvadász megsebesült.

A Tisza balpartján reggel román tüzérség vonult fel. Egy üteg állásba ment. A lövegek Técső községre vannak irányozva, lövés azonban nem esett.

Budapest, aug. 1. A MTI jelenti: A magyar kormány a román kormány előtt megütközésének adott kifejezést a Técsőnél sorozatosan megismétlődő határincidensek felett s azt a kívánságát fejezte ki, hogy vegyes katonai bizottság küldessék ki a helyszínre avégből, hogy megállapíttassék, kit terhel a felelősség az értelmetlen lövöldözésekért, továbbá, hogy a Felső-Tisza völgyében a normális viszonyok helyreállíttassanak.

Tomboló viharban tárgyalta a Ház az állampolgársági javaslatot

A belügyminiszter visszautasította a nyilasképviselők állítását, hogy a németek ellen magyar segítséggel szabadcsapat alakul Lengyelországban

„Egyetlen állam sem tűrné, hogy polgárai idegen államok szervezeteivel legyenek kapcsolatban"

A képviselőház tegnap délelőtt ülést tartott. Az állampolgársági javaslatot tárgyalták. A vita első szónoka *Gruber Lajos* nyilas képviselő volt. Véleménye szerint ennek a javaslatnak semmi célja nincs. A törvényt, melyet most meg akarnak változtatni, tulajdonképpen *Kossuth Lajos ellen hozták, azért, hogy őt magyar állampolgárságától meg lehessen fosztani. Ez a javaslat a nemzeti szocialisták ellen szól.* A törvénytervezetnek az a szakasza, mely kimondja, hogy *az a magyar állampolgár, aki idegen állam kormányától, vagy külföldi politikai vezetőtől a magyar királyi kormány engedélye nélkül támogatást, vagy tisztséget fogad el, elveszti állampolgárságát*, ennek a szakasznak alapján az amerikai Verhovay Egyesület tagjait is meg lehet fosztani állampolgárságuktól. A javaslatot nem fogadja el.

Malusics Géza (szociáldemokrata): Ha azt mondják, hogy a nyilasok ellen készült ez a javaslat, akkor én azt is mondhatnám, hogy *a szociáldemokraták ellen készült.* Helyénvaló, hogy a kettős állampolgárságok rendszerét megszüntetik és az is rendjén van, hogy *aki kémkedik, aki az ellenséghez pártol, azt támogatja, megfosszák állampolgárságától, de helytelen, hogy bírói döntés nélkül, miniszteri határozattal, talán a követségek jelentései alapján, jogorvoslás nélkül megfosszanak bárkit is magyar állampolgárságától.* A javaslatot nem fogadja el.

Dr *Benkő Géza* nem lát veszedelmet abban, hogy a belügyminiszter gyakorolhassa az állampolgárságtól való megfosztás jogát. *Ujságokból és a diplomáciai testületek útján tudomást szerezhet a kormány arról, hogy valaki nemzethűség elleni bűncselekményt követett-e el, ez esetben megvan a jogalap arra, hogy állampolgárságától megfossza.k.* Az illető azonban jogos esetben *kérheti visszahonosítását.* A javaslatot elfogadja.

Mosonyi Kálmán (nyilas): Nincs szükség arra, hogy visszaható erővel ruházzák fel a kormányt. Javasolja, hogy *a külföldön élő magyaroknak egyéri gondolkozási időt adjanak annak eldöntésére, hogy visszaszerezzék, vagy megtartsák-e magyar állampolgárságukat. A belügyminiszter elutasító végzését a közigazgatási bírósághoz lehessen megfelebbezni. Nem vagyok abban bizonyos, hogy aki egy külföldi szervezetben részt vesz, az feltétlenül a magyar ellen cselekszik.* Csak akkor fosztandó meg valaki az állampolgárságától, ha *a haza ellen vét.*

Gróf *Esterházy Móric* ellenzi a javaslat visszaható erejét. Haladásnak tartja, hogy ezentúl már nem a szokott úton történik a honosítás. Ismertette a romániai magyar kisebbség állampolgársági ügyét. A javaslatot elfogadja.

Budinszky László (nyilas) kizárólag a független bíróságra kívánja ruházni a jogfosztás lehetőségét.

Rassay Károly: A nyilasok abból indultak ki, hogy a javaslat ő ellenük irányul. Malasics ugyanezt a szociáldemokratákról mondotta.

— A jogi aggodalmaknak nem abból a forrásból kell táplálkozniok, hogy valamely törvényjavaslat valakinek a személye, vagy pártja ellen irányul-e. Egyszerűen az állampolgári biztonságot és szabadságot kell néznem és ebben az esetben teljesen megállanak a kifejezésre juttatott jogi aggodalmak.

— Ezen az elvi alapon teljesen független az, hogy valaki melyik párthoz tartozik, nyugodtan találkozhat a polgári szabadságnak és polgári jogoknak az állami omnipotenciával szemben való megvédelmezésében. Az állampolgári kötelék nem egy romantikus kapcsolat az állammal, ennek temérdek magánjogi, örökösödési és egyéb vonatkozásai vannak. A külföldön élő magyar állampolgár hiába vált új útlevelet, hiába fizeti adóját, hiába jelentkezik sorozásra a külföldi konzulátosan vagy követségen, mindezek a tények értéktelenné válnak az elévülés tekintetében.

— Ezt nem tartom helyesnek. Amikor azt látjuk, hogy Völkischely alapján külföldön élő állampolgárokat hatalmas államok nem akarnak kiengedni a maguk befolyása alól, akkor a magyar állam, mint kis állam nem mondhat le ilyen könnyen állampolgárairól. Azzal szemben, aki az érvényes törvény minden rendelkezésének eleget tett, bűncselekményt nem követett el, akit a körülmények sujtottak azzal, hogy külföldön kell kenyerét megkeresnie, a visszaható erő alkalmazásának nincsen helye. A javaslatot nem fogadja el.

Vajna Gábor az országba jött cseh mérnökökről beszélt, akik magyar emberek kenyerét vették el.

Meizler Károly után *Keresztes-Fischer Ferenc* belügyminiszter válaszolt a felszólalásokra.

A belügyminiszter beszéde

— *Minden állampolgárhoz ragaszkodunk, de akik mindenféle közösséget megszakítottak a magyarsággal és kétségtelenül tanujelét adták nemzetellenes magatartásuknak, kívánatos, hogy ne tarthassanak igényt olyan jogokra, amelyek a magyar embert megilletik. Számos tapasztalatunk bizonyítja, hogy olyan embereknek valóságos tömege él külföldön, akik egyenesen ellenségeink lettek.*

— A régi törvény szerint tíz év után elveszti magyar állampolgárságát, aki állandóan külföldön tartózkodik. Régen egynapi hazatéréssel, vagy egyszerű bejelentéssel is fenn lehetett tartani a magyar állampolgárságot, anélkül, hogy akár csak egyszer is adót fizetett volna itt valaki, vagy sorozásra jelentkezett volna. Olyanok, akiknek már a magyarsághoz sem jogilag, sem erkölcsileg sem-

— **Az idült székrekedés, az aranyeres megbetegedés és a máj nagyfokú duzzanatának kezelésére a régóta** bevált, tisztán természetes **„Ferenc József"** keserűvíz — reggel éhgyomorra egy pohárral bevéve — igen alkalmas, mert hashajtó hatása feltétlenül megbízható, rendkívül enyhe és nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát!

mi közük sem volt, biztosíthatták állampolgári jogaikat és az ezzel járó előnyöket.

— *De bíróság útján!* — kiáltották a nyilasok.

— Ugyan kérem — felelt a miniszter —, *ne méltóztassanak olyanhoz hozzászólni, amihez nem értenek.* E törvény szerint a tízéves kintlétet csak olyan komoly módon lehet megszakítani, amely bizonyítja, hogy az illető valóban fenn akarja tartani kapcsolatait. Az új törvény szerint ehhez háromhónapos megszakítás kell. Igaz, hogy ez a javaslat nem a gazdag emberek számára készült. *Nem a gazdagokért, síberekért, hanem a magyar népért csináltuk ezt a törvényt.* De mindenki, még az is, aki a régi törvény értelmében már elvesztette állampolgárságát, bejelentést tehet külképviseleti hatóságainknál is, hogy magyar állampolgársági jogait fenn akarja tartani. *Megvizsgálják, hogy az illető nem vált-e időközben érdemtelenné a magyar állampolgárságra? Az amerikai magyarokkal kapcsolatunkat nem szándékozunk elveszíteni. Visszaszerezhetik jogaikat.*

— Eddig vissza kellett honosítani azokat is, akik az országgal szemben ellenséges magatartást tanúsítottak. Aki 20 éve külföldön él, hogyan állítható magyar bíróság elé?

A zsidók visszahonosításáról

A belügyminiszter ezután arról beszélt, hogy a zsidótörvény szerint honosítás és visszahonosítás útján zsidó állampolgárságot nem szerezhet. *Ez a mostani javaslat nem a zsidókérdéssel, hanem általában az állampolgárság kérdésével foglalkozik. A zsidók számára a visszahonosítás útján való állampolgárság szerzése tényleg nincs kizárva. Hosszú gyakorlat, hogy visszahonosítás útján állampolgárságot nem adtak. Szívesen utalom bírói hatáskörbe az állampolgárságtól való megfosztási eseteket, amelyeknek olyan a tényálladékuk, hogy azokat bírói megítélés tárgyává lehet tenni. Itt azonban nem ilyen esetekről van szó.*

Kitör a vihar

A nyilaskeresztesek a belügyminiszter beszédét folytonos közbeszólásokkal kísérték, most is percekig kiáltoztak a miniszter felé. Amikor az elnök erős csengetésére csend támadt, a belügyminiszter emelt hangon jelentette ki:

— *A belügyminiszternek az a kötelessége, hogy az állam rendje és érdekei felett őrködjék.*

Óriási vihar tört ki e szavakra, a nyilas képviselők a padot verve, egymást túlkiabálva kiáltoznak a miniszter felé, aki nyugodtan áll, majd így szólt:

— *Önök metódusaikat olyan helyekről kérték kölcsön, ahol ezekben a kérdésekben igazán nem skrupulózusosak.*

A kormánypárton nagy taps, a nyilasoknál tomboló vihar volt a válasz a miniszter szavaira. Óriási a hangzavar. *Hubay* az asztalra csap:

— Senkitől sem vettük kölcsön, miniszter úr!

Percekig tombol a vihar, a pár pillanatnyi csendben a belügyminiszter ezt kérdi a nyilas képviselőktől:

— *Hát nem önök hirdetik azt az elvet, hogy az államhatalom mindenkfelett áll és diszkrecionális hatáskörben intézkedik?*

Ismét felzúg a lárma a nyilaskeresztesek soraiban, szóharc keletkezik köztük és a kormánypártiak között, az elnök folyton csenget. Végre sikerül a rendet helyreállítani s a belügyminiszter folytatja beszédét a nyilas képviselők felé fordulva:

— Önök kifogásolják a kormány diszkrecionális jogát ezekben a kérdésekben. Önök, akik az egész államhatalmas diszkrecionális jogra akarják felépíteni. (Nagy taps a jobboldalon.)

Korláth Endre a nyilasok felé: Nagyképűsködnek a szabadságjogokkal!

Erre a közbeszólásra ismét megujul a lárma, a miniszter nem tudja folytatni beszédét. Mikor ismét helyreáll a csend, a belügyminiszter a következőket mondja:

— *Egyetlen állam sincs, amely eltűrné, hogy állampolgárai akár külföldön, akár belföldön idegen államok szervezeteivel legyenek kapcsolatban.* Ha külföldi magyarok alakítanak egy szövetséget és annak keretében maguk között érintkeznek és *nem avatkoznak bele idegen államok belső ügyeibe, az ellen senkinek sem lehet kifogása.*

A nyilasok ismét ellentmondásokkal fogadják a miniszter kijelentéseit, mire *Keresztes-Fischer Ferenc* feléjük intézve szavait, ezeket jelenti ki:

— *Megengedhetőnek tartják az urak azt, hogy egy külföldi állampolgár Magyarországon magyar belügyekbe beavatkozzék?* (Felkiáltások a nyilasoknál: Nem! Nem!) Ha nem tartják megengedhetőnek, *akkor le kell vonni a konzekvenciát a másik irányban is: a magyar államnak sem szabad megengednie, hogy állampolgárai külföldön külföldi állam belügyeibe avatkozzanak.* (Nagy taps a kormánypárton.)

— Legnagyobb veszedelem minden államra nézve és így a magyar államra is az, ha kiszökött polgárai külföldön csinálnak agitációt. (Úgy van! Úgy van! a kormánypárton.)

Erre a kijelentésre elemi erővel tör ki a vihar a nyilaskeresztes képviselők között. Hubay Kálmán a padot csapkodja, de egyetlen szavát sem érteni. Keresztes-Fischer megértette. Amikor a csend helyreáll, a belügyminiszter ezt mondja:

— *Hubay képviselő úr most azt állította, hogy Lengyelországban magyar szabadcsapatok alakulnak a németek ellen magyar segítséggel.*

— Úgy van! — kiáltották a nyilaskeresztes párton.

Keresztes-Fischer mély csendben és általános figyelem közepette most a következőket jelentette ki:

— Tudomást szereztem arról, hogy hét darab úgynevezett rongyosgárdista tényleg kiszökött Lengyelországba és hogy ott állítólag az a szándékuk, hogy valami szabadcsapat, vagy légió alakításában résztvesznek. **Ebben a tekintetben megtörténtek a lehető intézkedések.** Megtörténtek az intézkedések arra, hogy **az ilyen további kiszökések megakadályoztassanak.** De kérem, nem tudok garanciát vállalni azért, hogy Ruszinszkó erdőin keresztül egy ember sem tud kiszökni. **Azt az állítást azonban — emelte fel hangját —hogy ilyen szabadcsapatok alakítása magyar segítséggel történnek, mint az ország érdekére súlyosan káros kijelentést a leghatározottabban vissza kell utasítanom. (Taps.)**

A belügyminiszter ezután ismét a törvényjavaslatról beszélt, hangsúlyozta, hogy **a törvénynek akkor van visszaható ereje, ha ezt expressis verbis kimondják.** Ennek a mostani törvénynek tehát nincs visszaható ereje.

Egy hang a nyilasoknál: Mi van a külföldi politikai szervezkedéssel?

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter: Aki külföldi politika szervezetben résztvesz, azt sujtja ez a törvény.

Felkiáltások az ellenzéken: Mühl Henrik?

A képviselőház a miniszter beszéde után **a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta.** A legközelebbi ülést szerdán délelőtt 10 órakor tartják s a napirenden szerepel a házszabályok ügyében kiküldendő 40 tagú bizottság megválasztása és az állampolgársági törvényjavaslat tárgyalása. Holnap interpellációs nap lesz, melyre 36 interpellációt jegyeztek be.

Az ülés két órakor ért véget.

A németek erélyesen visszautasították Chamberlain nyilatkozatát

Berlin, aug. 1. Berlini politikai körökben élesen visszautasítják Chamberlain alsóházi nyilatkozatait. Az angol miniszterelnök szavaiban igazolását látják annak is, hogy Anglia és az Egyesült Államok osztott szerepekkel harcolnak Japán ellen. A német sajtó egyébként feliratiban és hozzáfűzött megjegyzéseiben Chamberlain alsóházi nyilatkozatait „a bekerítés veszteséges mérlegének" és „zavarban fogant nyilatkozatnak" nevezi.

London, aug. 1. Az alsóházban általános feltűnést keltett, hogy Eden volt külügyminiszter, aki Chamberlain nagy beszéde után hétfőn éjjel az alsóházban felszólalt, fenntartás nélkül helyeselte a miniszterelnök érveléseit.

Az ellenzék nagy csodálkozására a volt külügyminiszter teljes nyiltsággal helyeselte és üdvözölte Chamberlain miniszterelnök kijelentéseit a moszkvai paktumtárgyalásokról s ezzel kapcsolatban csak annyit jegyzett meg, hogy véleménye szerint fontos lenne, ha a tárgyalások folytatásával a kormány egyik tagját bíznák meg.

Kinevezések és áthelyezések a debreceni bírói karban

Budapest, aug. 1. A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére **dr. Holényi Sándort a kir. ítélőbírák** és kir. ügyészek számára megállapított 3. fiz. csoport jellegével felruházott **debreceni kir. ítélőtáblai bírót, a nyiregyházi kir. törvényszék elnökévé a** kir. ítélőbírák és kir. ügyészek részére megállapított 3. fiz. csoport jellegével felruházott vásárosnaményi kir. járásbírósági elnököt a debreceni kir. járásbírósághoz alelnökké, dr. Unger József debreceni kir. törvényszéki bírót a debreceni kir. ítélőtáblához kir. ítélőbírává, dr. Csiky Mészáros Tibor debreceni kir. törvényszéki jegyzőt, a vásárosnaményi kir. járásbírósághoz járásbírává kinevezte.

Darányi trombózisban megbetegedett

Darányi Kálmán, a képviselőház elnöke három hét előtt trombózisban megbetegedett és a Vörös Kereszt Erzsébet szanatóriumban fekszik. Gyógykezelését Herzog professzor irányítása mellett *Kulcsár* és *Szlatinay* egyetemi tanársegédek végzik. *Darányi Kálmán* gyógyulása előreláthatólag több hetet vesz igénybe. *Komoly állapotára való tekintettel látogatókat egyáltalán nem fogadhat.*

Száz ujságíró az olasz hadgyakorlaton

A Po völgyében ma kezdődik a szárazföldi hadgyakorlat. Milánóba, a hadgyakorlatok főhadiszállására már megérkezett *Pariani* tábornok, hadügyi államtitkár több tábornokkal és mintegy 100 olasz és külföldi ujságíró. A hadgyakorlaton résztvesz Magyarország, Németország és Spanyolország katonai küldöttsége.

Kárpátalja és Románia között megindult a forgalom

Bukarest, aug. 1. Királyházán tegnap véget értek a magyar-román vegyesbizottság tárgyalásai az ugynevezett peage-forgalom tárgyában. A létrejött megállapodás értelémben augusztus 10-étől kezdve Halmi és Máramarossziget, valamint Töketerebes és a Visó völgye között megindul a gyors-, személy- és teheráruforgalom. A megállapodás értelmében a peage-vonalon csapatszállítások nem hajthatók végre.

Vigszinház

MAURICE CHEVALIER
remek vígjátéka:

Játék a halállal

René Clair
nagyszerű rendezése!

FILLÉREKÉRT a legszebb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

Teleki Mihály kijelentette, hogy elsősorban a zsidó birtokokat veszik igénybe

Aki sok munkást tart, jó napszámot és kommenciót fizet, kevésbbé szigorú elbánás alá esik — Hiába termelünk sok szépet és jót, ha nem tudjuk megfelelően eladni

„Nem lehet hatmillió holdat kiosztani"

Kaposvárról jelentik: Gróf *Teleki Mihály* földmüvelésügyi miniszter hétfőn Kaposváron volt, résztvett Oláh György képviselő tiszteletére rendezett vacsorán és ott nagy beszédet mondott. Nyilatkozott a földreform fontos kérdéseiről is. Hangsúlyozta, hogy a kormány fajvédő, jobboldali politikát követ. Kijelentette, hogy *meg fogják valósítani a földbirtokpolitikát s az őszi ülésszak folyamán beterjesztik a földbirtokpolitikai törvényt.*

— Földbirtokpolitikánk alapelve az, hogy minél több magyar embernek nyujtson biztos megélhetést a magyar föld. Minél több gazdaegzisztenciát akarunk teremteni, de ugyanakkor gondoskodunk arról is, hogy *minden körülmények között biztosítva legyen azoknak megélhetése is, akiknek nem jut föld. Nem juthat mindenkinek föld. Tisztában kell lenni azzal, hogy nem lehet három—hat millió holdat kiosztani, mert akkor húsz holdig minden szántóföldet fel kellene osztani s így a mezőgazdasági munkásság megélhetése nem lenne biztosítva, már pedig erről is gondoskodni kell.*

— Az önálló kisegzisztenciák számának szaporitása során elsősorban a törpebirtokokat kivánjuk kiegészíteni. Ezzel a mezőgazdasági munkásságon is segitünk, mert a törpebirtokosok, akiknek megélhetését kicsiny földjük részben mégis biztosítja, sokszor olcsóbban vállalnak munkát, mint a nincstelenek.

Azoknak a földbirtokosoknak a földje, akik *intenziven gazdálkodnak, sok mezőgazdasági munkásnak jó napszámot, megfelelő kommenciót juttatnak, kevésbé szigorú elbánás alá fog kerülni, mint azoké, akik extenziven gazdálkodnak és kevesebb magyarnak juttatnak kenyeret.*

Elsősorban a zsidó birtokokat fogják igénybe venni, mert magyar földet zsidó nem birtokolhat, a magyar földnek az azt megmunkálók kezébe kell jutnia. Nem engedhető meg, hogy az ország legdrágább kincsével mások sáfárkodjanak.

— A mezőgazdasági szociálpolitika terén gondoskodni akarok arról is, hogy *a mezőgazdasági munkásság igényei teljes mértékben kielégítést nyerjenek.* A magyar gazdatársadalomnak az értékesítés terén is segítségére kívánunk lenni, mert *hiába termelünk sok szépet és jót, ha azt nem tudjuk megfelelően eladni.*

— Nagy gondot fordít a kormány az állatértékesítésre is. Legnagyobb piacunkon, Németországon kívül az utóbbi időben ismét megindult a hizott marhakivitel második legnagyobb piacunkra, Olaszországba is. Az olasz export mostani újból való megindulásakor azonban *a gazdatársadalom hibát követett el. Az első szállitmányban igen sok olyan küldött ki, amely nem ütötte meg a kivánt mértéket s ezért az első szállitményt deklasszifikálták* s ennek következményeit még most is érezzük bizonyos mértékben.

— A kormány, amikor jobboldali fajvédő politikát hirdet, nem jelszavakat dob a köztudatba, hanem amit hirdet, a gyakorlati életben is megvalósítja. Ennek egyik dokumentuma a budapesti ferencvárosi sertésvásár átrendezése is.

Felszólalt *Oláh György* is és rámutatott arra, hogy *sokan vannak az országban, akik azt tartják magukról, hogy a magyar-német viszonyt csak ők vannak hivatva* ápolni. Vannak politikai csoportok, amelyek azt tartják magukról, hogy csak ők tudják megérteni a nagy modern nacionalista forradalmak eszméit és ezeknek az államoknak a vezetői csak őket értik meg. Ennek a kisajátításnak bizonyos csoportok részéről semmi jogosultsága nincsen.

Váratlan fordulat a kassai kincsrablás ügyében

Lehet, hogy közelesen megoldódik a rejtély.

A kassai kincsrablás ügyében a szakadatlanul tartó nyomozás érdekes fordulathoz érkezett. Az egyik detektív kihallgatást tartott a dómban és a tanu, akit a kulcsokról kérdezgetett, *szórakozottan egy állvány fiókjait húzogatta. A detektív észrevette, hogy az egyik fiókban, melyet a tanu félig kihúzott, egy kulcs van.* Azonnal magához vette a kulcsot és kereste, *hová való, kinek a tulajdona.* A kulcsot senki sem vállalta, de azt megállapitották, hogy *a kulcs nyitja a főkrestyés irásztalának azt a fiókját, ahol a kincseskamra kulcsát szokták tartani.*

A főkrestyés csodálkozott, hogy még egy másik kulcsa is van a fióknak. Hangoztatta, hogy *csak egy kulcsról van tudomása és azt a kulcsot mindig magánál hordta karikán a többi kulccsal együtt.*

A rendőrség azt hiszi, hogy ha megtalálja azt a lakatost, aki a kulcsot csinálta, kinyomozta azt, aki csináltatta és így eljutnak a kincsrablóhoz is.

Varga József iparügyi miniszter nyilatkozott programjáról

Közmunkát, kiviteli jutalmat kap a kisipar. — Rendezik a kisiparosok öregségi biztositását. A 60 éven felülieknek adókedvezményt kapnak.

Budapest, aug. 1. **Varga** József iparügyi miniszter kedden délután az iparügyi minisztérium nagy tanácstermében fogadta a sajtó képviselőit és ismertette előttük az iparügyi minisztérium programját. A sajtófogadáson résztvett **Kádas** Károly iparügyi minisztériumi államtitkár és vitéz **Thuránszky** László miniszteri osztályfőnök, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője.

Varga József iparügyi miniszter részletesen kifejtette az iparügyi minisztérium programjába felvett feladatokat. Ezek a feladatok **3 nagy problémakörbe csoportosíthatók** — mondotta.

— Az elsőbe tartoznak **a termelés, az energia és a nyersanyag gazdálkodás,** a másikba **a kisipar és szociálpolitika,** a harmadikba **az ipari szervezés problémái,** mely problémakörök azonban természetesen egymással szerves kapcsolatban vannak.

— A termelés, energia és nyersanyag gazdálkodás problémája körében a közeljövő legfontosabb feladatai az ásványolaj-kutatás terén mutatkoznak. Napi 47 vagon termelés ma már nyersolajszükségletünknek kétharmadát fedezi és azzal számolhatunk, hogy **egy év mulva nem szorulunk behozatalra.** A lispei olaj **benzinben dús,** úgyhogy **benzinszükségletünket a lispei termelés ma már majdnem teljesen fedezi.** Energiagazdálkodásunkban **nagy szerep vár a vizierők nagyobbarányú kihasználására, mely a Kárpátalja visszacsatolásával örvendetes mértékben gyarapodott.** Jelentős szerep vár a **recski rézbánya üzemének további kiépítésére, valamint a csacsomi antimon bánya reorganizációjára.**

— **A kisipar megfelelő közmunkában való részesítését mind nagyobb mértékben óhajtjuk megvalósítani.** A közszállításokban az idén kb. **35 ezer kisiparos vesz részt és ilyenképpen az év folyamán, mint már eddig is, mintegy 11 millió pengő értékű munkához jutott.** A kisiparban felhasznált nyersanyagok és félgyártmányok árainak csökkentését az árellenőrzés országos kormánybiztosának bevonásával kivánjuk megvalósítani. Nem maradhat meg a régi liberális gazdasági rendszernek az az üzletpolitikája, amely miatt **a kisiparos a maga nyersanyagát sokkal drágábban kénytelen megfizetni, mint a nagyipar, csak azért, mert kismennyiségben vásárol.** A kisipari export-hitelellátást fokozatosan továbbfejlesztjük **s a kisipart exportprémiumokban fogjuk részesíteni.** A Bata kérdésben olyan megoldást fogunk találni, mely a fogyasztók jogos érdekeinek megvédése mellett a kisiparosság kívánalmaira is a legmeszebbmenően van tekintettel. Rendezni fogjuk a **kisiparosok öregségi biztosításának nehéz kérdését is. A 60 éven felüli kisiparosokat adókedvezményben részesitjük.**

— Szociálpolitikai téren továbbra is a legkisebb munkabérek megállapítására, a munkaidő szabályozására és fizetéses szabadság biztosítására törekszik. Nagy probléma az állami munkaközvetítés megoldása. Ezt a nagyjelentőségü reformot az ipari érdekképviseleti reformmal együtt kívánjuk megoldani. Fontos programpont a visszacsatolt Felvidék és Kárpátalja területén működő ipari vállalatok nacionalizálásának kérdése, amely a nemzeti és jogos magánérdekek megfelelő összehangolásával kivánunk megoldani. A helytelen tőkeberuházások elkerülése végett egy túlméretezett iparágakban, amelyekben arra szükség van, a zártszám-rendszer intézményes bevezetésére gondolunk. Nem zárkózhatok el azonkivül kartel-törvényünk novelláris módosítása elől sem.

— A megoldandó feladat tehát temérdek. Azonban bizton hiszem, sikerülni fog a nehézségeket leküzdenünk s ezzel is hozzájárulunk a szebb magyar jövő megalapozásához.

Roosevelt kölcsöntervét a szenátus elfogadta

Washington, aug. 1. A szenátus egyheti heves vita után elfogadta Roosevelt kölcsöntervét a gazdasági élet fellendítésére. Az ellenzék szerint a terv leplezett kísérlet arra, hogy az államadósságot a törvényesen felső határként megállapított 45 milliárd dolláron felül fokozza és az eredetileg kívánt 2.8 milliárd dollárnak 1.615 milliárd dollárra való leszállítását követelte.

A szenátus 52 szavazattal 28 ellenében ebben a formában fogadta el a javaslatot és a képviselőházhoz utasította, amelynek bizottsági tárgyalása során már szintén 1.05 milliárdra csökkentették az eredeti összeget.

Rózsa
női divatüzlet
a régi helyén maradt
Alföldi Takaréképület
Bika szállóval szemben

Hungária filmszinház
MA UTOLJÁRA:
A vasöklű
Fősz.: WALLACE BEERY és ROBERT TAYLOR.
Előadások: 5, 7, 9 órakor.

A határmenti magyar földek műveléset nem engedik meg a románok

Máramarosszigeti jelentés szerint a román hatóságok az idegen állampolgárok tulajdonában lévő földek művelésével az illetékes hatóságokat bízták meg. Az adók és munkáltatás költségeinek levonása után kifizetik a megmaradt pénzt a tulajdonosnak.

Ez a rendelkezés azt jelenti, hogy **a románok nem engedik meg a határmenti magyar földek művelését. Megszüntették a földműves igazolványok kiadását és így a román területen lévő földeket a magyar területen lakó tulajdonos már nem művelheti meg.**

A keddi angol-japán értekezlet eredménytelen

Tokió, július 1. A keddi angol-japán értekezlet, amelyen a tienczini helyzettel kapcsolatos gazdasági kérdésekről tárgyalnak, a valutakérdésben eddig még nem vezetett eredményre. Politikai körökben Londonból érkező jelentések alapján az a felfogás terjedt el, hogy Anglia ezekben a kérdésekben Amerikával kíván együttműködni és ezért addig halasztja a döntést, amíg nem értesül Washington véleményéről.

Az „alkotmányellenes egyenruha" tilos Amerikában

Az amerikai képviselőház törvényjavaslatot fogadott el, amely megtiltja az egyenruha és fegyver viselését az alkotmánnyal ellentétben álló rendszer felállítására törekvő szervezetek tagjainak.

Ezerpengős pályadíj

Budapest, augusztus 1. A Magyar Tudományos Akadémia idei nagygyűlése ezer pengő pályadíjat tűzött ki olyan műre, amely a magyar flódet minden tekintetben, tehát földrajzi, néprajzi, történelmi, mezőgazdasági, ipari, kereskedelmi, irodalmi, tudományos, művészeti és egyéb tekintetben világosan és tömör előadásban ismerteti külföldön élő honfitársainkkal. A pályázattal kapcsolatban az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal felhívja a pályázni akarókat, hogy erre a pályázatra olyan pályaművek is beadhatók, amelyek hazánkat a magyar föld idegenforgalmi értékei szempontjából dolgozzák fel. A pályamű terjedelme 8—10 ív lehet, a benyujtásnak a határideje pedig 1939 december 31.

Időjárás

A hűvös levegő Magyarországra is betört és átvonuló felhőzetet, többfelé kisebb záporesőt, egy-két helyen zivatart okozott. A felmelegedés a hűvösebb levegő betörése következtében az ország nyugati részén megszünt, sőt ma 2—3 fokkal alacsonyabb volt, mint tegnap. Keleten azonban fokozódott és 2—3 fokkal magasabb volt, mint az előző nap. Sopronban 26, Budapesten 28, Debrecenben azonban 34, Békéscsabán 35 fokot mértek.

Egy millimétert meghaladó záport Sopron, Losonc és Dobogókő jelentett.

Jóslás: Mérsékelt szél, néhány helyen zápores, vagy zivatar. A hőmérséklet nyugaton újból emelkedik, keleten alig változik.

Vitéz Endre László: az 1918-as jelenségekkel állunk szemben

Pest vármegye közgyűlésén Kádas Mihály ceglédi kisgazda a mezőgazdasági munkások között folyó példátlan lázításról emelt panaszt, amelyhez hasonló csak az 1918-as forradalom lázításait lehet csak hasonlítani. Mióta meghozták a zsidótörvényt, azóta az emberek nem elégednek meg semmivel és hogy ne elégedjenek meg, arról gondoskodna ka lázítók, akik faluról-falura járnak, a másét osztják és megfizethetetlenül magas napszámbéreket fizetnek. Ma már senki sem bír a cselédekkel. Kéri a vármegye urait, vigyázzanak, nehogy a lázítók még egy októbert csináljanak.

Vitéz Endre László alispán azonnal válaszolt: Tudomásom van a lázításokról .Fel is fogunk lépni ellene. A belügy- és földmüvelésügyi miniszterhez az izgatás ügyében már előterjesztést tett. A legnagyobb mértékben elítéli ezt az aknamunkát.

— Olyan jelenségekkel állunk szemben, amelyek emlékeztetnek az 1918—1919-es évekre.

A közgyülésen még több felszólalás hangzott el ezekkel a kérdésekkel kapcsolatban.

Fontos, hogy minél több önálló kisgazdánk legyen

Komárom, augusztus 1. Kedden délelőtt ünnepélyes keretek között beiktatták *Nagy Nándort* Komárom vármegye és Komárom város főispáni székébe és *Alapy Gáspárt* az egyesített Komárom polgármesteri tisztségébe.

Nagy Nándor főispán székfoglaló beszédében hangoztatta, hogy *a multban nem ismerték fel a kisgazdaosztály jelentőségét, most azonban fontos elv, hogy minél több önálló kisgazdánk legyen.* A nemzet másik történelmi osztályát, *a középbirtokos réteget is védeni kell.* Az elégedetlen munkástömegek veszedelmesek a nemzet egészségére, tehát *munkaalkalmakat kell teremteni és szociálisabb reformokat hozni.* A józan mérsékletnek a hive. *Szeretné, ha a véleménykülönbség az anyaország és a felszabaduló részek lakossága között eltünne. Igyekezzék mindkét fél* — mondotta — *a másiktól átvenni, ami a másiknál jobb.*

Délben a városházán a város főispáni székébe iktatták be Nagy Nándor főispánt és polgármesteri tisztségébe Alapy Gáspárt, az egyesített Komárom polgármesterét.

A Horthy Kupa fájdalmas meglepetése: kikapott a világhírü magyar csapat

Németország az első helyen

Doetinchen, augusztus 1. A Horthy Kupa vizipóló torna keddi napja a torna kiemelkedő eseménye volt. Németország vizipólócsapata 2:1 (0:1) arányban legyőzte Magyarország hagyományos bajnokcsapatát, amelynek tíz éves szakadatlan diadalsorozata szakadt meg a német csapat, be kell vallani megérdemelt sikerével. Az I. félidő 3. percében esett a magyarok becsületgólja, amelyet Strausz szabaddobása után Bozsi átadásából Kislégi lött fordulással a háló alsósarkába. 0:1. A II. félidőben a németek vették át a többet támadók szerepét és Mezei kapus szinte állandóan veszélyben forgott. Kunst veszélyes lövése után a 4. percben ugyancsak ő egyenlített egy balsikerü magyar támadás után, 2 perccel a befejezés előtt Kunst Kiensle összjátékából előbbi 3 méterről bevágta Németország győztes gólját, Németország most a tabella élén 1 ponttal vezet Magyarország előtt.

A másik két keddi mérkőzés: Hollandia—Franciaország 5:2 (4:1), Olaszország—Belgium 4:4 (2:1).

Az apa megmentette fia életét, őmaga meghalt

Tragikus haláleset híre terjedt el a tegnapi napon a városban, idős *Weszeczky Zsigmond*, Debrecen közgazdasági életének közismert és köztiszteletben álló alakja dölt ki az élők sorából.

Idős *Weszeczky Zsigmond* szép és érdemdús pályát futott be. Tagja volt a Hollander Adolf és Fia híres békebeli magkereskedő cégnek, amely a legelőkelőbb külföldi cégekkel állott összeköttetésben. Több debreceni vállalatnak volt igazgatósági tagja s elismert szaktekintélyként nagy szerepet játszott Debrecen kereskedelmi életében. A Kereskedelmi Csarnoknak negyedszázadon át vezetőtagja volt. Általánosan ismerték s puritán egyéniségét mindenütt megbecsülték.

Halála tragikus körülmények között következett be. Fia, dr Weszeczky Oszkár mintegy négy héttel ezelőtt vérhasban súlyosan megbetegedett. *Az apa megható önfeláldozással ápolta és eközben ömaga is megkapta a súlyos betegséget.* Mindkettőjüket a belgyógyászati klinikára szállították, ahol az orvosok a leggondosabb kezelés alá vették az apát és fiút egyaránt. Dr Weszeczky Oszkár le is küzdötte a betegséget és felgyógyult, idős Weszeczky Zsigmond szervezete azonban nem bírta legyőzni a kórt, hasztalan volt az orvosok minden igyekezete, a tegnapi napon elhunyt. Halála városszerte őszinte részvétet keltett.

Pest környékén is fellépett a gyermekbénulás

Beszámoltunk már arról, hogy Debrecenben már tiz gyermekbénulásos megbetegedés történt. A súlyos betegség az ország többi részén is előfordul és legutóbb Dunakeszi-Alagon egy gyermeküdülető telepen találtak két már bénult gyermeket, akiket azonnal kórházba vittek. A budapesti gyermekklinika vezetője a betegséggel kapcsolatban a következő érdekes nyilatkozatot tette:

— Egyelőre még nem tisztázott a gyermekparalizis esetében a fertőzés útja. A vizsgálatok azt mutatták, hogy a közvetlen érintkezés okozója a járvány terjedésének. A kórokozó baktérium — az úgynevezett szürhető virus — csak a testbe jutva életképes, a levegőn elpusztul. A tudomány azonban csak tapogatózásokra van egyelőre utalva, a betegség megelőzésében éppen úgy, mint annak kezelésében. A baj ott van, hogy a megelőző kezelést megnehezíti az, hogy szinte lehetetlen az előzetes diagnózist megállapítani. A tünetek a bénulás előtt számtalan könnyebb természetű betegség tünetével azonosak s így **a gyermekparalizis fellépését csak akkor lehet megállapítani, ha az ezzel kapcsolatos bénulás beállott.** Abban az esetben, ha sikerül a betegséget megállapítani a bénulás fellépése előtt, még elejét lehet venni a betegség továbbterjedésének.

Móricz tanár a gyermekparalizis gyógyítására vonatkozólag még a következőket mondotta:

— Bakteriológusok és az orvosi tudomány fertőző betegségekkel foglalkozó tagjai már évek óta folytatnak kísérleteket a betegség gyógyítására. Eddigi és **még legelfogadhatóbb gyógymód a szérumoltás. Gyermekparalizisen keresztül esett és felgyógyult gyermek vérét használjuk fel szérum elkészítésére, de sajnos, a hatás csak abban az esetben mondható biztosnak, ha bénulást megelőzően kapja.**

Jaross Andor miniszter előadása

Jaross Andor felvidéki miniszter ma délelőtt előadást tart a Nyári Egyetemen. Előadásának címe „Magyar megujhodás — korszerü magyarság", színhelye a Központi Egyetem aulája. A felvidéki ügyek minisztere tegnap este autón Debrecenbe érkezett, azonnal az egyetemi vendégszobákban lévő akására hajtatott. Előadására, mely délelőtt 10 órakor lesz felhívjuk városunk közönségének figyelmét. Az előadás után Jaross miniszter kirándul a Hortobágyra.

Tiszába fulladt egy diák

A debreceni ügyészségnek jelentette a tiszacsegei csendőrőrs, hogy a falu határában a Tiszában fürdött társaival Pápay József 17 éves gimnázista. A folyóban jókedvüen uszkált és egyszerre csak hirtelen elmerült a mély vízben. Társai segítségére siettek, de kimenteni nem tudták. A víz elsodorta és holttestét órák mulva sodorták partra a hullámok.

A gimnázista valószinüleg görcsöt kapott a vízben és úgy merült el. Temetésére az engedélyt megadta az ügyészég.

LEGUJABB

Amerikában az Illionis államban két álarcos bandita megtámadott egy vonatot, mely egy kis vidéki állomást hagyott éppen el. A fegyveres banditák a postakocsiból akarták elrabolni 56 ezer dollárt.

*

Tokiói jelentés szerint Japán keleti részein irtózatos vihar vonult végig, melyre nem emlékeznek emberöltő óta. A vihar nagy felhőszakadásokkal járt együtt. Tokióban a földalatti vasút folyóvá változott. A villámcsapások megbénították a villamosközlekedést és több városrészben megállt a forgalom. Tokióban 30 nagy villámcsapás történt.

21 nemzet részvételével nyilt meg az idei Nyári Egyetem

Hétszáz hallgatója van a Nyári Egyetemnek. — A magyar nemzet hire, neve régen túlnőtt a határokon. — Minden nyári egyetemi külföldi hallgató becsületünket hirdeti a külföld előtt.

Tegnap délelőtt 10 órakor ünnepélyes külsőségek között nyílt meg a debreceni Nyári Egyetem 13-ik tanfolyama, mely méltó minden tekintetben a régiekhez, mert a világ minden művelt nemzete, népe képviselteti magát ezen a világhírűvé lett szűnidei találkozón. A központi egyetem tájéka már a kora reggeli órákban ünnepi pompában várta az érkező vendégeket. Hatalmas árbocon két óriási magyar zászló között a 21 résztvevő nemzet lobogóját is hintázta a szellő és az egyetemhez vezető úton póznákon mindenütt magyar zászlók lengedeztek. Kocsik, autók jöttek, majd zsúfolt villamosok és ontották az embert.

A hatalmas üvegudvar zsúfolásig megtelt kül- és belföldi hallgatókkal, érdeklődőkkel, katonai és polgári előkelőségekkel.

A díszudvar emelvényén foglaltak helyet: dr *Erdőss Károly* egyetemi tanár, a rektor magnificus képviselője, dr *Jalsoviczky Károly* államtitkár, a kultuszminiszter képviselője, dr *Hankiss János* egyetemi tanár, a Nyári Egyetem igazgatója, *Dömsödy Imre* tanácsnok a polgármester képviseletében.

Jelen voltak még: *Uray Sándor* h. püspök, *Lindenberger János* apostoli kormányzó, *Papp Gyula* szentszéki tanácsos, dési *Bajnoczy József* hadtestparancsnok a helyőrségi tisztikar küldöttségével, *Rásó István* alispán, *Erdőss József* ny. egyetemi tanár, *Rugonfalvi Kiss István* és *Kállay Kálmán* egyetemi tanárok, *Baróthy Zoltán* táblai tanácselnök, *Mező Sándor* ügyészségi elnök, *Lám Dezső* rendőrfőkapitányhelyettes, dr *Kiss József* tankerületi főigazgató, *Sesztina Nagybákay Jenő* kamarai elnök, *Wolfinau József* MÁV főtanácsos az üzletigazgatóság képviseletében, dr *Budaházy-Bruckner Ernő* egészségügyi főtanácsos, lovag *Fackh Leon* ny. huszárezredes, *Bottka Géza* ny. ezredes, *Wallisch Oszkár* egyetemi lektor, a nőegyesületek képviseletében *Kovássy Kálmánné* és vitéz *Nábráczky Bláné* és sok más előkelőség.

Az ünnepélyt a Himnusz eléneklésével a Tisza István Dalkör nyitotta meg és megható látvány volt, amint a megszállott területiek könnyezve hallgatták a mi mádságunkat, de a festőien nemzeti viseletű külföldiek is elfogódottan állottak a Himnusz éneklése alatt.

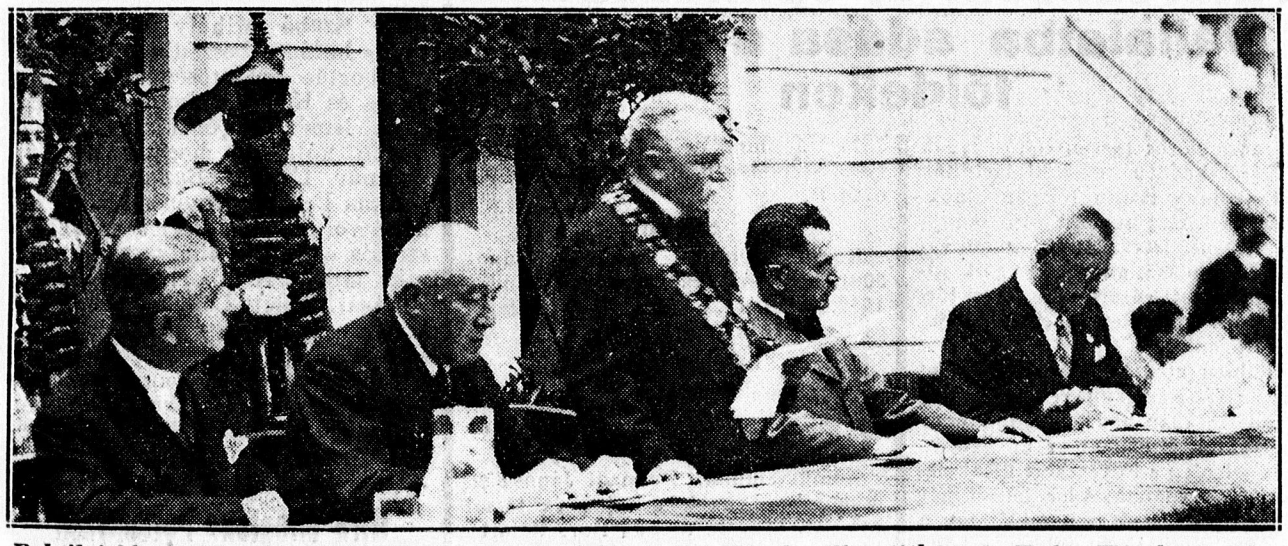
Dr *Erdőss Károly* egyetemi tanár a rektor magnificus képviseletében nyitotta meg aztán az ünnepélyt, hangoztatván, hogy mint minden esztendőben, most is örömmel és boldogan üdvözöljük városunk, egyetemünk falai között a világ minden részéből jószándékkal jött kedves vendégeinket, akiket *a megértés, szeretet hozott itt össze.* Van ugyan bennünk sok olyan vonás, mely rokon a nyugati népekével, de van olyan jelleg is, *melyet más nemzet nem adhat, ez az a bizonyos keleti jelleg, melyet őshazánkból hoztunk és éppen ez az, ami megindítja, velünk érzővé teszi azokat, akik hozzánk jönnek. Szabadságszeretetünk, önzetlenségünk, becsületességünk, bizalmunk, vitézségünk, lovagiasságunk, történelmünk nyitott könyv az egész világ előtt* s ez hozza hozzánk az érdeklődők seregét. Akik idejöttek, *szeretet hoztak, de szeretetet is visznek,* melyet aztán távoli hazájukban sugározzanak az örök emberi béke ápolására. Majd üdvözölte a miniszter kiküldöttjét, dr *Jalsoviczky Károly* államtitkárt, a katonai, egyházi és polgári előkelőségeket a Nyári Egyetem nevében.

Dr *Jalsoviczky Károly* államtitkár mint a vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselője igen szép beszédben nyitotta meg a tanfolyamot, visszapillantást vetett az elmúlt tizenhárom esztendőre, mely ezt a tanfolyamot európai hírűvé tette, méltatta Debrecen jelentőségét, kedves bensőséges érzéssel emlékezett vissza a debreceni Nagytemplom tövében eltöltött ifjúságára és büszkén hirdeti, hogy *a nagy magyar központ teljesíti a hazával, a nemzettel és a világgal szemben kötelességét.* Majd Hóman Bálint kultuszminiszter nevében megnyitotta az ünnepélyt.

Dr *Hankiss János* egyetemi tanár, a Nyári Egyetem igazgatója üdvözölte ezután latinul, lengyelül, németül, olaszul, franciául, angolul, törökül, észtül, finnül, svédül az egyes nemzetek kiküldötteit, majd latinul szólott mindenkihez, hogy befejezésül szíve egész melegével üdvözölje a magyarokat, akik részint ebből a városból, részint a megszállott területekről, vagy tengereken túlról kerültek haza ennek a tanfolyamnak hallgatójaiul. Méltatta a debreceni Nyári Egyetem tisztes multját, melyről legutóbb két miniszter is, *Jaross Andor felvidéki és gróf Csáky István külügyminiszter emlékeztek meg igen elismerően, mely szerint ez az intézmény régen túlnőtt hazánk határain, de itthoni hatása is nagy, mert a többi magyar nyári egyetemek is ebből sarjadtak ki.* A külföldi szempontok szerint is felmérhetetlen jelentősége van ennek a kultúrintézménynek, mely a magyar géniusznak és teremtő szellemi erőnek kisugárzó fellegvára, éppen ezért remélhetjük, hogy ezen a testvéri kapcsolaton és értéken keresztül kapcsoljuk magunkhoz minden kultúrnemzet legértékesebb rétegét hazánk javára.

Dömsödy Imre tanácsnok Debrecen város polgármestere nevében mondott meleghangú, kedves, magyaros köszöntőt, hangoztatván, hogy *Debrecen városa mindig igaz szeretettel ölelte keblére ennek a Nyári Egyetemnek hallgatóit, vezetőit és örömmel kell minden jó magyar embernek megállapítani, hogy a 13 évvel ezelőtt megindított szerény kezdeményezés milyen nagyszerű emelkedést mutat. Ez az az intézmény, mely nemcsak ismeretet ad, nemcsak tudást gyarapít, de módot és alkalmat ad különféle nemzeteknek arra, hogy bennünket megismerjenek, megszeressenek, kapcsolatokat teremt idegen népekkel, mely kapcsolatokat ápolni, fejleszteni ma a legfontosabb feladatok egyike.* Az itt előadandó tananyag is olyan, hogy a földrajzi adottságok teljét felöleli és ~ *Dunamedence nagy kérdéseire is feleletet ad.* Debrecen városa rokonszenvvel, mély baráti érzéssel fogadja a külföldi hallgatókat, nagy szeretettel magyar véreinket és kívánja, hogy érezzék jól magukat, innen csak jó emlékeket vigyenek, az itt folyó munkára pedig Isten bőséges áldását kéri.

A nagyon szépen sikerült ünnepélyt a Szózat eléneklésével a Tisza István Dalkör zárta be.

Balról jobbra: Dömsödy Imre tanácsnok, dr Jalsoviczky Károly államtitkár, dr Erdős Károly, a rektor képviselője, dr Birkás Géza pécsi rektor, dr Hankiss János egy. tanár.

A nyári egyetem megnyitásáról. Magyarruhás lányok.

Mielőtt szabadságra megy, biztosítsa lakását betörési kár ellen

METEOR MOZI MŰSORA

Szerdán, csütörtökön 6—9 órakor: Két sláger! „TÁNCREND" és „A BOR". (Magyar film.)

A hadvezetés fontosabb elvei

Manapság, amikor már közismert tény az, hogy a nemzetek közötti küzdelmekben, a ma és a jövő háborújában az egész nemzet részt vesz, illő és okszerű is, hogy annak lényegével és mibenlétével az eddig laikusnak minősített közvélemény, a nagyközönség megismerkedjék és ezt a szót »laikus« törölni kell a háború szótárából, mert ma mindenki katonája a jövő háborújának. Ezért helyes, ha nagy vonásokban mindenki tisztában van a hadvezetés fontosabb teendőivel és elveivel, hogy ismerje és értékelni tudja azt a nagy munkát, amit a hadvezetőség végez a nemzet érdekében egy bármikor bekövetkezhető nemzetmentő harc sikeréért. Tudni kell azt, hogy háborúban döntő fontossága van a jó vezetésnek, amelynek fölénye nem a nyers erőmennyiségek, hanem a szellemi és erkölcsi tényezők függvénye. A hadvezetés nem gyakorlat útján elsajátítható mesterség, hanem művészet, akárcsak az állampolitika vezetése, amelyhez a nagy szellemi felkészültségen, a bátorság, merészség és megfontoltság erkölcsi tényezőin kívül Istenadta tehetség, született rátermettség szükséges.

A hadvezetés célja az ellenség feletti katonai végső, döntő győzelem kivívása. Ennek leghatásosabb módja az ellenség megsemmisítése. Azért mondjuk leghatásosabbnak, mert akaratunkat az ellenségre más úton, kevesebb veszteség, vagy más erőtényezők (pl. nyersanyagforrások, nagy terület elfoglalása stb.) leküzdése, vagy kikapcsolása útján is rákényszeríthetjük, de legbiztosabb mód mindig a haderő megsemmisítése, ami által minden további ellenállási lehetősége megszűnik. Ennek a célnak elérésére a hadvezetés abszolút erőfölényre törekszik, ha azonban ez nem lehetséges, mert az ellenség számban és anyagi eszközökben hasonló erős, vagy erősebb, akkor törekvése helyi fölény elérésére irányul a döntő helyen. Ennek érdekében a hadszíntér elhanyagolható részein a kevés erőt kívánó védelmet alkalmazza, míg a döntés helyén odagyüjtött minél nagyobb élő és anyagi erővel támad, mert a támadás a megsemmisítés leggyorsabb útja és egyben a verben és anyagban igen költséges háború megrövidítésének legjobb módja. A támadásnak különböző formái vannak és pedig a bekerítés, de ez igen nagy erőt kíván, ami ritkán adódik, ezért rendesen a kisebb erővel végrehajtható egyoldalú átkarolást alkalmazzák a hadvezérek, ami szintén hatásos, ha hosszabb ideig is tart, mint a bekerítés. Az áttörés nem más, mint az átkarolást lehetővé tévő, azt megelőző hadművelet, tehát egy kettős hadművelet, amit azon kényszerhelyzetben alkalmazunk, ha nincsen az ellenségnek átkarolható szabad oldala, mert összefüggő arcvonalat alakított ki, amely tengerre, vagy semleges országhatárra támaszkodik. Ilyenkor az ellenség arcvonalának egy lehetőleg gyenge helyen való áttörésével kell először az átkaroláshoz szabad szárnyat teremteni, ez a művelet kettősségéből kifolyólag, több erőt kíván, mint az egyszerű átkarolás és természetesen több időt is. Gyakran folyamodik a hadvezetés a visszavonuláshoz is azért, hogy ezzel időt nyerjen döntő támadásának előkészítésére és egy részére kedvező terepen menjen át ismét támadásba. A védelmet ott alkalmazzuk, ahol a terep támadásra nem alkalmas, tehát nagy és természetes akadályok mögött, ahol a védelmet kevés erővel elláthatjuk és ezáltal más helyén, ahol támadni akarunk, nagy erőket tudunk összegyüjteni.

A földrajzi és közlekedési viszonyoknak nagy befolyásuk van a hadvezetésre, úgy a harcmód megválasztása, mint a fegyvernemek alkalmazása szempontjából. Nagy akadályok mentén (magas hegységben, nagy folyók) védünk, átszegdelt, hullámos terepen támadunk, a sík, fedetlen terepet elkerüljük. Hegyekben gyalogságot, rossz utak mentén gyalogságot és lovasságot, jó utak mentén motorizált erőket alkalmazunk, míg harckocsikat és repülőket mindenütt.

Az itt leírtak azok a főbb elvek, amelyek a hadvezetést irányítják. A kivitel részletes megtervezése és irányítása képezik azonban a hadvezetés munkájának a zömét.

A kincstár 250.000 pengős építkezést kér a várostól

Zöld József h. polgármester a keddi kisgyűlésen ismertette a kincstárnak a debreceni **méntelep-pel kapcsolatos kérését,** melynek értelmében felhívták a várost arra, hogy **250.000 pengős építkezést valósítson meg a méntelepen.** Kérik, hogy építsen a város 100 lóra új istállót, ennek a költsége 138.000 pengő lenne a műszaki ügyosztály számítása szerint. Kérik, hogy a méntelep mellett levő erdőt csatolják a telephez és kerítsék körül. Ennek a költsége 9000 pengő lenne. Altiszti lakás és más építkezésre 88.000 pengő kellen. Vízvezeték és átalakításokra 10.000 pengő.

A kincstár kilátásba helyezte, hogy ha a város megépíti, amit kérnek, akkor hajlandó nagyobb bért is fizetni a városnak az eddigi évi 18.000 pengő helyett.

A kisgyűlés ezzel szemben úgy határozott, hogy **a városnak nincs pénze ilyen nagyarányú építkezésre, a helyi piacon pedig már nem kap pénzt, mert most van folyamatban másfél millió pengőnek a felvétele, szükséges, hogy fővárosi pénzintézetektől szerezzenek kölcsönt az építkezéshez, mely talán 300.000 pengő is lenne, tekintettel arra, hogy a tervekbe a minisztérium is beleszólna és így azokat változtathatná is.** A város nem zárkózik el az építkezés elől és éppen ezért, tekintettel arra, hogy ez évben lejár a bérszerződés, **még egy esztendőre kiadják a méntelepet a kincstárnak évi 35.000 pengőért és ezalatt az egy év alatt elkészülhetnek a tervek és megszerzik a kölcsönt is az építkezéshez.**

Ilyen értelemben értesítik a minisztériumot a méntelepiűj építkezésekkel kapcsolatos kérés ügyében.

Tatarozások, új építkezések vállalatba adása a városi földeken

Debrecen város törvényhatóságának kisgyűlését kedden délelőtt tartották meg **Lossonczy** István főispán elnöklete alatt. A tárgysorozat első pontja volt a Thornai István út 16. számú városi telek eladása, melyet az egyik városi alkalmazott vásárolt meg havi törlesztésre. A kisgyűlés az eladás feltételeit elfogadta.

A Bethlen utca 13. városi ingatlant a város a Déri múzeum részére a jövő év augusztusában akarta átadni, hogy ott helyezzék el azokat az anyagokat, melyek jelenleg a Fűvészkert utcai elemi iskolában vannak. A ház bérlői már eltávoztak, a ház üresen áll és így a kisygűlés hozzá járult ahhoz, hogy már most átadják az épületet a Déri múzeum céljaira.

A kisgyűlés a műszaki ügyosztály javaslata alapján a következő munkálatok vállalatba adásáról döntött. A munkálatokat városi birtokon lévő épületek tatarozása, átalakítása és építésével kapcsolatban adták ki:

Ludascsárda:

Kőművesmunka Kiss József 5659.50, ácsmunka Nagy János és társai 2396.30, asztalos stb. munka Imre Lajos 1419 pengő.

Nagyálomzug:

Kőművesmunka ifj. Kiss István 3267.50, ácsmunka Tóth Miklós 4563.60, lakatos stb. munka Bors Kálmán 912 pengő.

Belsőohat:

Kerítésmunka Kovács István 663 P.

Fried-tanya:

Kőművesmunka Tóth Ferenc 2164, ácsmunka Domokos Lajos és társai 212.90, asztalos stb. munka Bors Kálmán 281 P.

Macsi folyó kaszáló:

Kőművesmunka Ónodi József 2596.30, ácsmunka Domokos Lajos és társa 396.50, bádogosmunka Szatmári Ferenc 132.50, asztalos stb. munka Löki Sándor 301 P.

Külső-Ohat:

Kőművesmunka Dalmadi János 7374, ácsmunka Szalontai István 1332, asztalos stb. munka Szalai Gyula 6744 P.

Szikgát:

Kőművesmunka Dalmadi János 3091.50, ácsmunka Szendrei Sándor 1517.50, asztalos stb. munka Szilágyi és Erdei 1674.50 P.

Látókép csárda:

Ácsmunka Szalontai István 1337.40 pengő.

Kadarcs csárda:

Kőművesmunka Dalmadi János 852, ácsmunka Domokos Lajos és társai 334, lakatos stb. munka Bors Kálmán 148 P.

Cserei csendőrlaktanya:

Kőművesmunka Tóth Ferenc 1414, ácsmunka Domokos Lajos és T. 86. bádogosmunka Szatmári Ferenc 420, asztalos stb. munka Szilágyi és Erdei 288 P.

Hortobágyi csendőrlaktanya:

Kőművesmunka Dalmadi János 835, ácsmunka Szalontai István 643, asztalos stb. munka Bors Kálmán 1157 P.

Méntelep:

Tetőfedőmunka Erdei Mihály 5495.20 P.

Halápi erdőőri lak:

Kőművesmunka Szilágyi József 7129.10, ácsmunka Fekete Lajos 2175, bádogosmunka Balaskó János 456, asztalos stb. munka Szilágyi és Erdei 987.90 P.

Fancsikai erdőőri lak:

Kőművesmunka Malatinszky Sándor 6539, ácsmunka Fekete Lajos 2175, bádogosmunka Balaskó János 456, asztalos stb. munka Szilágyi és Erdei 987.90 P.

Tehát a kisgyűlés összesen 80.933.90 pengő értékű munkát adott vállalatba.

A kisgyűlés hozzájárult ahhoz, hogy a világítási vállalat részére **cimkesokszorosító gépet vásároljanak** Németországból **10.900 pengőért.** A hazai cég 6000 pengővel drágább ajánlatot tett, de nem modern gépre.

Hozzájárult a kisgyűlés ahhoz is, hogy a Kassa uti városi kislakásos telepen, ahol 59 bérlő lakik, négy bérlőnek egy szoba-konyhás lakását felmondják és négyszobás lakást alakítsanak dr. Hollóssy Andor tiszti orvos részére. **Zöld** József h. polgármester azzal indokolta az intézkedést, hogy **rendelkezés van arra, hogy a hatósági orvos a körzetében lakjon. Új házat nem építhettek a hatósági orvos részére** és ezt a megoldást választották, bár az átalakítás **így is 3000 pengőbe kerül.** Az orvos a négyszobás lakásért havonta 120 pengőt fizet.

A hajdúböszörményi 840 munkaszolgálatos tábortűznél szép ünnepélyt rendezett

A hajdúböszörményi munkatáborban 840 munkaszolgálatos katona, aki ásóval és csákánnyal szolgálja hazáját, tábortűz mellett szép ünnepélyt rendezett. A tábortűznél a zászlóaljhoz tartozókon kívül igen szép számú közönség jelent meg. Az újonnan, alig pár napja összehozott énekkar **Kalmár** László mksz. vezényletével elénekelte a Nemzeti Hiszekegyet. — Utána Szilágyi J. mksz. szavalata gyönyörködtette a közönséget, majd a zászlóalj zenekara és énekkara gyönyörű számokkal szerepelt. A zászlóalj sajátszerzeményű indulóját Lonkay Károly alezredesnek ajánlva, a zenekar élén játszotta el Bognár Zoltán munkaszolgálatos.

Dr **Szabó** Mihály gimnáziumi tanár hatásos beszédben fejtegette a tábortűz jelentőségét. Czégény Lajos és Kazai István szavalata után ismét az énekkar adott elő kuruc nótákat, magyar nótákat Kalmár László, Bana Dezső és Farkas Ferenc vezetésével. Megkapó volt Fülöp Lajos tárogatószólója és Kiss Mihály szájharmónika játéka. A tábortűz utolsó lobbanásai mellett Lonkay Károly alezredes mondott gyujtóhatású, izzó hazafiságú beszédet. A tábortűz megrendezésénél nagy gonddal működtek közre **Katona** Ferenc hadnagy, **Kalmár** László és Bana Dezső munkaszolgálatosok.

Ujra elfogták Pozsonyban a Magyar Párt főtitkárát

Pozsonyi hiradás szerint Delfinyák Gusztávnak, a Szlovákiai Magyar Párt főtitkárának rendtörvényes ügyében a pozsonyi bíróság döntést hozott és egy hónapi vizsgálati fogság után szabadlábra helyezte, felmentette. Szabadlábra került a párt tisztviselőnője, Mihalcsics Zorád is.

A felmentő ítélet után a szabadlábra került főtitkárt azonnal újra elfogta a rendőrség. Azon a címen, hogy nem szlovákiai illetőségű, ki akarják toloncolni.

19 éves leány az ír terroristák legveszélyesebb tagja

A londoni rendőrség letartóztatott *egy 19 éves leányt, aki állítólag az ír terrorhadsereg legveszélyesebb tagja.* Megállapította az angol rendőrség, hogy az ír terroristák számos tagja utasítást kapott, hogy költözzék Londonból vidékre a fenyegető kiutasítás kijátszása végett. Ennek alapján a vidéki városokban is nagy razziát rendeznek a gyanus elemek összeterelésére.

ERŐ, egészség a nagyerdei strand!

Az örökség sem zavartalan öröm...

Debrecenben két család várja az amerikai örökségügy eldöltét

A regények váratlan fordulata, a színdarabok kedvenc »deus ex machina«-ja a váratlan örökség, melynek, ha *különösen csábító képet akarnak adni, akkor Amerikából keltezik s ennélfogva természetszerüleg dollárban.*

Azonban ezúttal is kiderül az, ami majdnem minden esetben kitudódik, ha *mélyebben a dolgok mögé néz az ember, hogy semmi a világon, még az örökség sem egészen zavartalan öröm.*

Hogyan fest valóságban a dollár-örökség?

Debrecenben tudvalevőleg két család várja amerikai örökségügyének eldöltét. Egyik a *Pintér-család,* másik a *Steuer-család.* Mindkettőnek hatalmas amerikai örökségre van kilátása és reményeik teljesen alaposak.

Az iratokból kétségtelenül megállapítást nyert, hogy jogos várományosai az örökségnek s most már csak bizonyos formulák elintézése van hátra....

De ezek a formulák, tekintettel arra, hogy *egy másik világrészről van szó, bizony van rá eset, hogy jónéhány esztendőbe telnek...*

Igy történt

a Pintér-örökség esetében is, ahol az egyik debreceni Pintér-örökös: Pintér Simon lakatosmester el húnyt, mielőtt az örökséghez hozzájuthatott volna.

Pedig talán egész életét más utakra terelte volna a megkapott pénz, hiszen

a tehetséges iparosmesternek értékes találmánya volt egy újszerű kályhatalálmány, melyre azonban nem talált finanszírozót... Az egészet el lehetett volna intézni néhány nyomoruságos ezerpengőssel. Hasztalan, nem sikerült. Az örökség késett, a halál pedig sietett

és Pintér Simon meghalt, mielőtt az örökség eljuthatott volna hozzá.

Pedig újabban, mint egy híradásban olvastuk, a *Pintér-örökség ügye rövidesen eldől és átutalják a vagyont a magyarországi örökösöknek...*

Csaknem fele az Egyesült Államokban marad a dollároknak

A másik debreceni örökségváró Steuer József csapóutcai kereskedő.

Édesanyjának testvére húnyt el és hagyta magyarországi rokonaira vagyonát... Steuer Józsefre magára *közel ötvenezer dollár esik az örökségből...*

A helyzet *itt is teljesen tiszta és igazolt.* Az iratok elmentek és azok minden kétséget kizáróan igazolják Steuer József jussát az amerikai nagybácsi hagyatékához. Azonban, amíg *a másik kontinensen levő örökség üggyét lebonyolítják, hosszú időbe telik...*

— Pedig dolgoznak rajta többen is — mondotta a *Debreczen* munkatársának Steuer József. — *A család ügyvédet fogadott, azonkívül a Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Iroda is mindent elkövet, hogy az örökségügyletet mielőbb megoldáshoz segítsék...*

Mire az örökség eljut odáig...

Megtudjuk azonban Steuer Józseftől, hogy mire az örökség eljut odáig... bizony alaposan megapad.

Az Egyesült Államok

nagy illetéket vet ki az olyan örökségre, mely nem marad bent Amerika területén, hanem kivándorol. Közel 40 százalék az illeték különböző címeken, tehát az amerikai örökségeknek mintegy fele nem jut túl az óceánon...

— A másik fele, amelyik eljutna a szerencsés örökösökhöz,

viszont egész sereg költség következtében apad le... Azoknak, akik elintézik, hogy az örökséget megkapja az örökös, mintegy 15—20 százalék lemegy az örökség összegéből...

A végén tehát az amerikai dollárok boldog örököse fanyalogva veheti tudomásul, hogy nagyon jó eset, ha 30—35 százalékot *megkapott a dollár-összegből....*

Tehát örökölni sem zavartalan öröm...

És mégis...

Nagyon sokan vannak, akik ezt a nem egészen zavartalan örömöt mentől gyakrabban szeretnék átélni...

Trágyát ad a város az Öntözésügyi Hivatalnak a rizstermeléshez

Nagyobb területen kezdik meg a rizstermelést a Hortobágyon

Az Öntözésügyi Hivatal azzal a kéréssel fordult a városhoz, hogy a Hortobágy pusztán, ahol jelenleg **28 holdon termelnek rizst** a kísérleti gazdaságban, adjon át a város által nem értékesített trágyából a rizsföldekre, mert a jövő évben nagyobb területen folytatják a rizstermelést, mely igen biztató.

A kedd kisgyülésen az Öntözésügyi Hivatal kérését teljesítette a város és kimondották, hogy az Ökörföldön lévő nagyobb mennyiségű trágyát, valamint a város által nem hasznosított mátai trágyatelepet átadja az Öntözésügyi Hivatal kísérleti gazdasága részére.

Zöld József h. polgármester megjegyezte, hogy a nagymennyiségű trágyát a város ott, ahol jelenleg található, nem tudja értékesíteni, eladni sem tudja, mert olyan messziről nem fuvaroznák el.

A trágyát a határozat szerint az **Ökörföldről, Mátáról és még a Csődörménestől** is ingyen átadják, de csak ebben a gazdasági évben.

Kishirdetések

Vásároljon debreceni kereskedőnél, dolgoztasson debreceni iparosnál!

Egyszeri közzétételi díj 2·— pengő.

WERNER nyári olcsóságai

Szalmakalap 1·80 Nyakkendő 1·20
Rövidujju ing 3·90 Tropikal ing 3·—
Divat öv —·98 Sokni —·68

Saját készitményü nap és **ESERNYOK** legolcsóbban **Esernyőszalonból** PIAC U. 77. Javit, áthúz, alakit.

Hölgy- és úrifodrászatomat megnagyobbitva és modernül berendezve áthelyeztem **SAS UCCA 2 ALA.** Kérem a szives pártfogást **Boczán Sándor fodrász.**

Díszzászló urasztalteritő magyaros kézimunka készités előrajzolás csak **Szent Anna u. 10.** Pikó László kézimunkaipar

48·- pengős rádió előjegyezhető: 2·-P. részletre **Gulyás** kerékpár, csillár szaküzletében Piac u. 59. T.: 22-19

Finom acéláruk **görkorcsolyák** FRICK Testvéreknél Ferenc József u. 27.

Golyóscsapágy **Kerékpár** varrógép, motor rádió legelőnyösebben **Királynál** Royalépület

Füszerek, csemegék háztartási cikkek olcsó áron **Volentiknél** Piac u. 38. villanyerőre berendezett kávépörkölde

Kerékpárok és alkatrészek, horgászati felszerelések, teniszütők és labdák és egyéb sportcikkek **Tóth Gyula** vasüzletében

Befőttes üveget legolcsóbban **Dávid** Hatvan u. 15.

Irógép és irodagépek MARKOVITS SANDOR Piac utca 58.

UJ PAPLANT legszebben, régi paplanvatát legjobban portalanit villanyerőre berendezett gépével ifj. Püspök Sándorné Csapó utca 27 szám.

BUTOR Hálók, ebédlők, uriszobák, jégszekrények, szelonok, szőnyegek, festmények. Egyes darabok igen olcsón **Butormagazin Széchenyi 6.**

Orosz divat és orthopéd cipész cipői kényelmes elegáns formás Piac utca 40. Hangyapalota.

Festékek, olajok háztartási cikkek SAS UTCA 1 SZ. **Nádudvari Lajos**

Tokajhegyaljai termelői borpincéssetemben **Csapó u. 31. alatt** boraimat olcsón — árusitom —

Akkumulátor Dinamó Gumijavitás **Rétinél** Pannonia udvar.

Tóth Gábor úriszabósága Debrecen, Piac u. 89. Mindig a legújabb vonalu ruhák tökéletes bricsesz nadrágok.

Kézimunka tervezés és előnyomása, a hozzávaló anyagok olcsó beszerzési forrása **Bessenyei Ilona** kézimunka üzlete VAR U. 2.

Szliuka szikvíz üdit TELEKIU. 100. Telefon 21-11.

ÓRAKBAN ékszerekben legolcsóbb **Halász**

Figyelem! Olcsó felvidéki favételemből míg a készlet tart **bükk vágott fa** házhoz szállitva 4·40 és **3·80** Tűzifatelepen Nap u. 4.

Orvosi műszerész és orthopéd kellékek üzeme. Ludtalp betétek gipszminta után. **Szabó István** Piac u. 42. Pannonia udvar.

Rádió kerékpár NEUMANN cégnél Piac ucca 27.

Boroshordók! (új és használt) minden nagyságban eladók Br. Győrffy hordógyártási telepén Nap ucca 4., ugyanott javitások gyorsan készülnek Tel. 12-83.

Kérje minden üzletben **Klein Géza** jó izü **kenyerét**

FOTOKOPIAT készittessen okmányairól. **Müszaki Foto** Hangya palota. Ferenc J. út 40.

AUTÓGUMIK futófelületezése és minden e szakmába való javitás garanciával **Tóth Gumiüzem** Hunyadi u. 2. Telefon hivó 12-35.

Amatőr felvételeit kidolgozza, fényképezőgépet elad, vesz, cserél **Berzéki fotószaküzlet.** Ferenc J. u. 38. bent az udvarban.

Spórolni akar? Minden rőfösszükségletét szerezze be a **Maradéküzletben.** Dégenfeld tér 11. TISZAPALOTA.

Varrógépet, kerékpárt felelősséggel javitok. Vétel, csere, kölcsönzés. **EISENBERGER** Csapó u. 101.

Villanymotorok, v llanygépek és készülékek javitását, tekercselését átalakitását szakszerüen végzi **Kovács Lajos** elektrőüzeme Miklós u. 9.

„LELA" zománctűzhely legtökéletesebben süt, főz. Készíti: **LEVENCSIK,** Csapó u. 87.

Legolcsóbban kifogástalanul fest, tisztit Weisz Arany János-u 29 1 férfiruha tisztitás és vasalás 3 P.

Szekeres borozó Hunyadi u. 1.

Kellemes szórakozóhely. Kerthelyiség, külön termek, tiszta, olcsó szobák. Cigányzene. Polgári árak.

A nyári egyetem hallgatóinak egyik csoportja festői viseletekben.

Hollandia és gyarmatai csoportja érkezése.

Uj Bábel Debrecenben

21 nemzet fiai és leányainak ismerkedése egy csillagvirágos nyári éjszakán.

Az új modern Bábel született meg 24 óra alatt Debrecenben.

A világ minden részéből furcsa, kavargó menete érkezett a különböző fajtájú embereknek. Férfiak, nők vegyesen, valami nagyszerű, felejthetetlenül érdekes látványt nyujtottak, ahogy az Arany Bikában gyülekeztek az ismerkedő estre...

Színes, furcsa karneválja, tarka felvonulása volt ez a különböző nemzeteknek... Ahogy lépkedtek fel az Arany Bika disztermébe vezető úton, színpompás népviseletükben, vagy elegáns estélyiben és egyszerű uccaruhákban... **Huszonegy nemzet fiai... az élet nagy orchesterének huszonegy különböző dallama... És itt jöttek össze, a nagy magyar városban, ahol mint egy nemzet szívének lüktetése kondul meg a Nagytemplom harangja, ahol a közeli Hortobágy végtelen siksága ezredévekbe visszanyulva, óriási ázsiai puszták atavisztikus emlékét idézi a képzeletnek.** Ahol a Nagyerdő zöld lombsátora, mint egy meleg ölelés borul a sétálók fölé, ahol talán legtisztábban él, lüktet, viharzik a magyar sors, a magyar élet, a magyar tudás, ahol legszebb tüzijátékával szikrázik fel a magyar zsenialitás... Itt gyültek össze,

Ebben a városban teremtette meg ez az eleven, hullámzó embertömeg az új Bábelt. És jó volna hinni, hogy ez a nemzedék, amely különböző utakról indult el, hogy egy célban találkozzon, valamikor megtalálja majd azt a nagy célt, ahova érdemes elindulni minden nemzet fiának,

amiért nincs fáradtság, ahol már nincsen ellentét, ahol ember van csak, meleg, sajgó, sokat szenvedett ember... vérző sebe a földnek. És talán ez az Uj-Bábel is akar majd építeni valamit, ami nem hívja ki a végzetet, ami kedves lesz mindenkinek... a nagy közeledés épületét. Azét a békességes, meleg emberi közeledését, amelynek jegyében elindult a Nyári Egyetem küldetésére és amit azóta olyan szépen be is töltött.

Érdekes volt megfigyelni, ahogy a lámpák patakzó fényénél, a terített asztaloknál, melyen az Arany Bika izletes, magyar ételei párologtak, gyönyörű bor, vagy habzó sör mellett, simogató cigányzene szónál elhelyezkedtek a külföldiek.

Eleinte, a vacsoránál összebújtak, egymás mellé húzódtak az egyfajúak, külön szigetet képezve...

Egyik asztalnál vidám lengyel beszéd, másiknál az északiak: norvégek, dánok, észtek, lettek, finnek ültek. Ismét arrább svájciak társalogtak. Közelükben franciák, majd az angolok kis csoportja csevegett. A németek, aztán a pompás barnaszínű olaszok, svédek, hollandok az exotikumot jelentő végtelenül kedves malájok, amerikaiak, osztrákok és **a többi nemzet mind a maga fajtáját kereste...** Aztán vacsora után,

a zene édesen kiömlő ütemére, szebbnél szebb magyar nóták kerítő hangulatára felmelegedtek, kinyiltak a szivek... piros bársony kapujukon kiröppent a szeretet, a megértés és a nagy asztalszigetek felbomlottak... megindult az örök folyam, az emberiség nagy folyama, amit itt Debrecenben 21 nemzet fiai példáztak... egymásba ömlött, kereste egymás lelkét s a magyar nóta, a magyar muzsika lángjánál meg is találta egymást.

Éjfélután, mikor a hangulat aranypatinája szétömlött a termen,

már egymással sétált a német és olasz, francia és svéd s szavak nélkül is megértették egymást, a hosszú dán gyerek csárdást táncolt a kis maláj leánnyal s egyszerre, mint sötét, fekete madarak tovatűnő serege elrepültek a világot gonosz hinárjukkal körülfonó problémák.

Huszonegy nemzet fiai Debrecenben, az ősmagyar városban testvérek voltak, emberek és boldogok voltak.

*

Az idei szünidei tanfolyam: *a nők tanfolyama. Máskor is általában nagyobb számmal vannak a hallgatók között nők, az idén ez némileg még fokozottabb mértékben érezhető.* A világ felett cikázó villámok, a bonyolult nemzetközi helyzet, a fullasztó problémák egyes nemzet fiait visszatartották. Helyettük a nők jöttek, tele ismeretszomjjal, derűs kacagással és azzal a kötelességérzettel, amit a férfiak helyét betöltő nők hordoznak...

*

Öt ország magyarjai ültek egymás mellett ezen az estén. Az *amerikai magyarok* csoportja kiejtésében már egy kis idegenséggel, de lelkében a magyarság izzó letörölhetetlen bélyegével. Az *erdélyi magyarok*, akik sorsüldözöttségükben, az ellenük folyó vad, brutális hajszában ma a világ legsúlyosabb keresztjét hordozzák. *Szlovákiai magyarok*, akik könnyes szemmel hallgatják a cigánymuzsikát. A *bácskai* szép magyar leányok és napbarnított férfiak *köréjük csoportosulnak, meleg szeretetükkel veszik körül őket az itthoniak*, az ötödik ország magyarjai, akiknek lelkén súlyos problémaként rág, hogy miért él ennyifele széttépve a magyar? Öt országból jöttek össze és mégis, ahogy ott ülnek egymás mellett, annyira egyek a magyar sors, a magyar lélek nagy közösségében..

*

Szép este volt... Nemcsak ismerkedés, hanem annál több: találkozás. A csillagvirágos augusztusi éjszakában a világ minden részéből összejött 21 nemzet fiai Debrecenben villanykörték patakzó fényénél, cigányzene lélekcsimogató hangjánál úgy egymásrataláltak, olyan mélyen és igazán megértették egymást tolmács nélkül is, hogy ha ez a Debrecenben megindult kis megértésfolyam dagadni kezdene egyszer és elárasztaná a földet, egyszerre megszűnnének azok a gonosz, sötét, lidérces problémák, melyek az emberiség lelkén feküsznek és sötét záporukkal szakadatlanul verik a világot. *(kiss.)*

Mécs László előadó-estje

Mécs László, a nagynevű költő ma este fél 6 órai kezdettel előadóestet tart az egyetem aulájában.

Mécs László ma érkezik Debrecenbe. A pályaudvaron Hankiss János egyetemi tanár fogadja. Aztán a lakására hajtat. Előadóestjén legszebb verseit fogja bemutatni. A magyarul előadott verseket francia, német és olasz nyelven is bemutatják illetve tolmácsolják, hogy a külföldi hallgatósággal is érzékeltethessék Mécs László költeményeinek szépségét.

Megérkezett a holland és az olasz csoport

A külföldi csoportok érkezése a keddi nap folyamán folytatódott. A déli gyorssal a hollandok csoportja futott be Tarnóczy Imre vezetésével. A holland csoportot a Nyári Egyetem nevében dr. Némedy Lajos üdvözölte meleg szavakkal. A holland csoporttal több indokinai, szumátrai, jávai is van. Nagy feltünést keltett egy Ambon-szigetről való hölgy, aki eszerint a debreceni Nyári Egyetem legtávolabbi hallgatója. Ugyancsak megérkezett a belga csoport is Raoul Lepas vezetésével.

Az esti gyorssal Debrecenbe érkezett az olasz csoport is. Néhányan, köztük Rencto Dell'Era őrnagy és Ciarlo Guido tüzérszázados, már hétfőn megérkeztek.

A VILÁG legolcsóbb fürdője a nagyerdei strand. Használja ki!

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELISZOLGÁLATA: „Kossuth" Lux Arnold Piac u. 26. „Városi bérpalota." Telefon: 29-56. — **„Isteni gondviselés"** Preiser Ernő Petőfi tér és Teleki ucca sarok. Telefon: 29-81. — **„Csokonay"** dr. Batáry István Mester u. 43. a Gyermekmenhellyel szemben. Telefon: 10-15. — **„Árpád fejedelem"** Mikes Béla, Csapókert, Jánossy u. 44. szám.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Országúton

A Nap tüze lángol
és hűvös nincs sehol,
a kutya félszemmel néz
a tengelyvég alól...

Krisztus bádog keblén
hervadt virág fityeg;
égő, festett kínját
szellő enyhíti meg.

Valahol csépelnek...
a motor ritmusa zeng,
s a táj fölött Isten
titkos mosolya leng!

POLGÁR GYULA.

— **Az árkormánybiztos az exportőrök kérésére** megállapította a gyümölcs- és főzelékszállító ládák egységárát. Erre azért volt szükség, mert a ládakészítők igyekeztek kihasználni a nagy keresletet s áremeléseket hajtottak végre.

— **Szombathelyen elrendelte az árkormánybiztos,** hogy a húsárakat mérsékeljék a hentesek és mészárosok. Kilónként 21 fillérrel szállították le a hús árát. Megállapították, hogy hosszú időn át indokolatlanul árusították drágábban a húst. Az új húsárakat a polgármester tudatja az érdekeltekkel. A rendelkezés szerint például a marhahús eleje 1.20-nál drágább nem lehet.

— **Felhívás.** Az Iparoskör Elnöksége felkéri tagjait, hogy ma, 2-án, szerdán délután 5 órakor a Városháza udvarán pontosan az Iparoskör zászlajával megjelenni szíveskedjenek, hogy a debreceni csata 90 éves évfordulója alkalmával az ünnepségen résztvegyünk. Az Iparoskör Elnöksége.

— **Az olaszok egy millió tonna köszenet** és 750.000 tonna gázszenet rendeltek meg az angol bányákban. Az olaszok a rendesnél nagyobb árat adnak az angol szénért.

— **Az angol miniszterek** a parlament szünete alatt sem hagyják el Angliát és otthon maradnak. A legtöbb miniszter London közelében tölti szabadságát.

x **Orvosi hír.** Dr. Leitner Adolf hazaérkezett, rendelését megkezdte.

— **Detektiváthelyezés.** Szőnyi Dezső debreceni államrendőrségi detektívet szolgálattételre a szombathelyi rendőrkapitánysághoz osztották be.

— **Felhívás!** Felkérem az uri és női fodrásziparban dolgozó összes fodrász- és női fodrászsegédeket és segédnőket, hogy augusztus hó 3-án, csütörtökön este 8 órakor a kat. legényegylet helyiségében (Kandia u. 17.) tartandó igen fontos szakmai értekezleten megjelenni szíveskedjenek. Az elnökség.

— **Gyomorbélhurutok és az ezekkel járó erős bomlási és erjedési folyamatok a gyomorbélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés** a régóta bevált, tisztán természetes **„Ferenc József"** keserűvíz használata által — reggelenként felkeléskor egy pohárral véve — igen gyakran rövidesen megszünnek. Kérdezze meg orvosát!

— **A budapesti húsfogyasztási fejadag emelkedett.** A statisztika szerint minden budapesti lakos a mult évben átlag 38.41 kiló húst fogyasztott az előző évi 37.52 kg. hússal szemben. A Községi Lóhúsüzem 1,401.190 kg. lóhúst adott el. Budapest lakossága 9064 lovat evett meg. A marhaközvágóhidon 163.030 marhát vágtak, a sertésközvágóhídon 658.409 sertést, süldöt és malacot. Naponta átlag 336.044 liter tej fogyott el.

— **Budapesten az elmult évben 12.779 házasságot kötöttek.** A legfiatalabb vőlegény 16 éves, a legfiatalabb menyasszony 13 éves volt, a legidősebb vőlegény 85 éves sa legidősebb menyasszony pedig 78 éves volt. A keresztény—izraelita házasságok száma a mult évben 678 volt, az előző évi 772-vel szemben. A megházasodott vőlegények 11.005 esetben hajadont vettek el feleségül, 549 esetben özvegy asszonyt, 1225 esetben elvált asszonyt. A válások száma egyébként csökkent, 1950-ről 1891-re.

— **Kassán és Munkácson megkezdték az iparigazolványok kiadását.** Ungváron még nem kézbesítettek senkinek sem kedvező végzést.

x **Nyilvános köszönet.** A Szárnyaskerék vendéglőjében tartott lakodalmi ebédünk elsőrangú ételeiért és italaiért valamint pontos, figyelmes kiszolgálásáért ezuttal mondok nyilvános köszönetet, a vendéglőt mindenkinek ajánlva. Orgován László.

— **Betonoszlopnak rohant motorjával** Kádár László budapesti gépszerelőmester a budakalászi műúton. A szerencsétlenség következtében Kádár koponyacsontja megrepedt és ballába eltört. Kádár sérülése életveszélyes.

— **A szerbek nem adják el felesleges búzájukat,** hanem tárolják, mert arra számítanak, hogy közelesen jó áron adhatják majd el búzafeleslegeiket. A búzafelesleg raktározására rendeletet adnak ki.

— **Csatornagáz robbant Liverpool mellett,** mint Londonból jelentik. Az első jelentések arról számoltak be, hogy az ir terroristák követtek el robbantásokat. Most már kétségtelenül megállapították, hogy az áradás következtében felgyülemlett gázok robbantak fel több helyen a csatornahálózatban.

— **Minden berlini háztartás egy kiló ócskavasat kell beszolgáltasson.** Berlinben ma új és nagyarányú ócskavasgyüjtési akció indult meg, amely végrehajtásában még sokkal nagyobb, mint az összes eddigi ilyen gyüjtések. Minden berlini háztartásnak legalább egy kiló ócskavasat kell a gyüjtés eredményeképp beszolgáltatni. — Wächter kerületi propagandavezető és Witthuhn, az ócskavasgyüjtések kerületi megbizottja ebből az alkalomból a berlini lakossághoz szózatot intéztek, amelyben utaltak ara, hogry fontos nyersanyagokat még mindig értékes devizákért kell a külföldön megvásárolni és ezek közé tartozik az ócskavas is. A ma kezdődött akciónál a nyersanyagnak a megszerzéséhez gyüjteni kell többek között régi fogókat, kalapácsokat, régi sulyokat, vasfazekakat, serpenyőket csavarokat stb.

— **Meghalt a Diesel-motor feltalálója.** Orange tanár, a kompresszor nélküli Diesel-motor feltalálója meghalt.

— **Tévedésből leütöttek egy földbirtokost és kiszurták a fél szemét.** Hétfőn hajnalban eszméletlen állapotban találták meg Selföld község határában Dezső Lajos földbirtokost, akit vasvillával ütöttek le a birtokához vezető úton. A támadók kiszúrták a földtokos balszemét is. A csendőrségi nyomozás során azt állapitották meg, hogy nem a földbirtokost akarták leütni, tévedésből verték le a vasvillával. A földbirtokos életbenmaradásához kevés a remény.

— **A negyedik emeletről az uccára akart ugrani** Papp Erzsébet 19 éves háztartási alkalmazott. A leány a harmadik emelet erkélyének korlátjára zuhant és onnan az ablakba. A leányt súlyos sérülésekkel vitték a klinikára.

— **Életükben először láttak havat, — hóvihart kaptak.** Ujzéland déli részében emberemlékezetet meghaladó hóvihar dühöng. Dunedin várost áthatolhatatlan hótorlaszok szigetelik el a külvilágtól, vasúti és és légiforgalma teljesen megszünt, uccáit három méter magas hó borítja, a város élelmiszer-, tej- és szénellátását utánpótlás hiányában, kényszeradagolásra kellett alapítani. A Wellington melletti Paremata kikötő befagyott. Az északi szigetek lakói életükben először láttak havat. Dunedinből mentőexpedíciót küldtek a várostól három kilométernyire fekvő rádióállomás személyzetének megsegítésére, miután az állomást teljesen elborította a hó. Az expedició a dunedini muzeumban becses ereklyeként őrzött szánt használta, amelyet Scott, a hős sarkkutató tragikus expediciójára vitt magával 1912-ben.

— **Egy esztendeje alszik egy 18 éves leány.** Az észt lapok különös álomkórról adnak hírt. Dorpat észt egyetemi város kórházában fekszik egy 18 éves leány, aki már egy esztendeje alszik. A napokban az orvosoknak sikerült a különös beteget felébreszteniök, de néhány nap mulva a modern Csipkerózsika újra álomba merült és azóta az orvosok minden ébresztési kísérlete csődöt mondott.

— **A 11. gyermekparalizis-eset Debrecenben.** A Garai ucca 6. sz. alól beszállítottak a gyermekklinikára egy húsz hónapos kis gyermeket paralizises megbetegedéssel. Ez már a 11-ik ilyen megbetegedés Debrecenben az utóbbi időben.

— **Egyenruhát kapna ka német munkásnők.** Az egyenruha elrendelésének az oka főleg az, hogy az ipari és gyári balesetek jórészének az volt az oka, hogy nem volt célszerű a ruházat. Az új munkás-egyenruha egy bluzból áll, melynek ujját fel- és legombolni is lehet. A nadrágot gumi tartja össze és a mellet is takarja s úgy kapcsolódik a bluzhoz. A nadrág lehet térdig érő, vagy viselhetik úgy, mint a shortot. A németek azt irják, hogy az új munkásruha csínos.

x **DEBRECEN és H.-SZOBOSZLÓ** alkalikus tartalmú strandfürdők vizéhez a legalkalmasabb és legtartósabb fürdőcikkeket a **Benyáts Emil** harisnya- és kötöttáru gyára gyártja. Eladás nagyban és kicsinyben.

— **Százezer fővel szaporodott Budapest lakossága egy évtized alatt.** Legtöbben az iparban dolgoznak, azután a kereskedelmi és hiteléletben. A közalkalmazottak és szabadfoglalkozásúak csoportja következik ezután, majd meglehetős nagy számmal a háztartási alkalmazottaké. Sok a nyugdíjas és vagyonából élő budapesti is. Számuk megközelíti az ötvenezret. — Buda lakosainak száma 266.365, a pesti oldalé 835.480.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Tóth Albert malmi kocsis, Fülöp u. 15., fiú Albert. Weisz Sándor ócskavaskereskedő, Hajdúböszörmény, leány Aliz és Ibolyka ikrek. Halász Imre majoros, Bellegelő 336., leány Katalin. Juhász László kereskedő, Szappanos u. 11., fiú László. Váradi András npsz,. Hajdúnánás, fiú Antal. Koroknai Sándor vagongyári fűtő Kinceshegy u. 5., fiú János. Somogyi Gábor erdőtelepítő, Haláp 189., fiú József. Kapros József kocsis, Tegez u. 11., leány Mária. Szalkai Árpád cukrászmester, Mester u. 4., fiú András. Hatvani István npsz., Hajnal u. 2., fiú Sándor. Wágner József férfiszabós., Boldogfalva u. 4., leány Éva. Dr Tajthy Ferenc m. kir. postatitkár, Erzsébet u. 52., fiú Ferenc. Alföldi János kőművesmester, Monti ezredes u. 18., leány Mária. Kovács István asztalosmester, Szappanos u. 9., leány Ilona. Hegedüs Gábor ujságkihordó. Piac u. 64., fiú Gábor és hat törvénytelen újszülött.

Eljegyzések: Pethő Sándor Máv műsz. s.tisztjelölt Kassa—Pál Irén Jerikó u. 49. Veres József ref. tanító Kerekes G. u. 34—Tóth Róza Dobozi u. bérház. Kőrösi János Máv asztalos Mikepércsi út 27.—Adárdi Erzsébet Mikepércsi út 45. Koroknai János vil. váll. munkás Duli Eszter Teleki u. 40. Osztoics Tivadar szociális titkár Törtel—K. Nagy Ilona Csapó u. 51.

Házasságok: Bártfai József étermisegéd Mester u. 7.—Laboda Margit Tarnamér. Bakonyi Béla vil. váll. tisztviselő Lorántffy u. 5. Laczkó Irma Kút u.114. Tóth Sándor községi s. jegyző Szimő—Józsa Jolán Hajdúböszörmény. Rónay Lajos Máv műsz. s. tisztjelölt Kassa—Jakó Ida Auguszta szanatórium. Dr D. Tóth Ferenc járásbírósági aljegyző—Csorba Magda Dózsa u. 8.

Halálozások: Özv. Cseresznyés Lajosné ref. 74 éves, Máv Kolónia 14. Erdős Olga ref. 2 hónapos Kismarja. Papp Istvánné baptista 42 éves, Bucsatelep. Csire Bálint vándorköszörűs, ref. 40 éves, Rakovszky u. 7. Bányai Margit ref. 10 éves Hajdúsámson. Kovács Irén Irén ref. 13 napos, Nagy Pál u. 11. Szabó Mária ref. 4 hónapos, Boeskai tér 7. Fodor Józsefné r. kat. 26 éves, Nyugati u. 28. Takács Margit npsz,. 19 éves, Józsa. Lázárovics Róza izr. htb. Nyirbátor. Bereczki Irén ref. 1 napos, Német u. 41.

— **Balesetek.** Divinyi Sándor 13 éves Olajütő 42. szám alatti kifutó kedden délután a Csapó ucca 69. számú ház előtt ment, amikor egy ismeretlen kerékpáros elütötte és a fajtetőn zúzott sebet szenvedett. Haszna Gábor Hajnal uccai napszámos 12 éves fia a Csapó ucca 1. számú ház előtt kézikocsit tolt, közben a kerék beakadt a sinbe, a kocsi rudja felcsapott és hosszú tátongó sebet ejtett az állán, amit a mentők kötöztek be.

— **Ellopták a rongyos uccai muzsikus Stradivariját.** Párisból jelentik: A saint-nazairei rendőrség már napok óta nyomozza egy Stradivari-hegedű tolvaját. A világhírű hegedűkészítőmester alkotása egy rongyos uccai muzsikusé volt és a családban apáról fiúra szállt. A híres hegedűt most egy másik uccai zenész lopta el, aki ismerte értékét. Az ellopott hegedű értékét négyszázezer frankra (nyolcvanezer pengő) becsülik.

Jalsoviczky államtitkár tiszteletére díszebédet rendeztek az egyetemen

A Nyári Egyetem idei tanfolyamának ünnepélyes megnyitása alkalmából dr. **Jalsoviczky** Károly vallás- és közoktatásügyi államtitkár tiszteletére díszebédet rendeztek az egyetemen, amelyre hivatalosak voltak dr. Birkás Géza a pécsi tudományegyetem Rector Magnificusa, Lossonczy István főispán, dr. Erdős Károly, Rector Magnificus képviselője, az egyetemi tanács és a Nyári Egyetem rendezőbizottságának tagjai, Debrecen város polgármestere és a külföldi csoportok vezetői.

A díszebéd déli 1 órakor kezdődött A pohárköszöntők sorát dr. **Erdős** Károly, a Rector Magnificus képviselője nyitotta meg, aki megemlékezett arról a meleg kapcsolatról, amely a debreceni egyetem összességét a Kormányzó Urhoz, mint az egyetem díszdoktorához fűzik s poharát nagybányai vitéz Horthy Miklós egészségére ürítette. Dr. **Hankiss** János professzor, a Nyári Egyetem igazgatója magyar nyelven köszöntötte dr. Jalsoviczky Károly államtitkárt, majd német és francia nyelven a jelenlevő csoportvezetőket üdvözölte.

Az üdvözlő szavakra **Jalsoviczky** államtitkár meghatott hangon mondott köszönetet, poharát Debrecen városára ürítette.

A pohárköszöntők további során felszólalt **Birkás** Géza dr., a pécsi egyetem Rectora.

Losonczy István főispán francianyelvű pohárköszöntőjében arra a mai embereket egyenesen lenyügöző szellemi multra tekintett vissza, amely az egyetem ősi formájában, a 400 éves Kollégium életében ívelt európai színvonalra.

Megkezdődtek a Balaton melletti mocsár lecsapolásának munkái

Balatonszántód határában háromszáz holdnyi mocsaras terület van közvetlenül a műút mellett, mely tele van náddal, csátéval s sűrű tenyészetben vizi madarak fészkelnek a legrégibb időkbe visszanyuló emlékezet óta. Nagyon szép látvány, amint a szél ideoda hajlítgatja a nádszálakat, de csak — messziről, mert a mocsár meglehetősen egészségtelen dolog.

A közérdekű munkaszolgálat sok feladata közül az egyik az lesz, hogy ezt a lápot eltüntesse a föld színéről. A sátortábor már áll, melynek 628 egyenruhás tanár, jogász, iparos a lakója. A munkaszolgálat legfőbb parancsnoka vitéz Fábry Dániel. Balatonszántód már régóta sinyli a mocsár szomszédságát, amely valamikor kitűnően termő búzaföld volt. A közérdekű munkaszolgálat célja megvalósítását a tervek szerint 1940-re be is végzi. Először csatornákat építenek és a vizet levezetik, majd a nádat irtják ki.

— **Egy napon négy gyermek ivott lugkőoldatot.** A kalocsai kórházba egy napon négy kisgyermeket szállítottak, akik gondatlanság áldozatai lettek. Kecelen Geri Imre 1 éves, Homokmégyen Romsits Imre 4 éves, Soltvadkerten Nyári János 4 éves és Solton Nyerges Sándor 2 éves gyermek ivott a lugkőoldatos edényből. Valamennyit súlyos állapotban szállították a kórházba.

— **Agyonnyomta a föld a kubikost.** A dunaföldvár-kecskeméti útépítésnél halálos baleset érte Nagy József 17 éves kubikost, aki több társával egy szőlőhegy átvágásán dolgozott. Az aláásott föld váratlanul leomlott és a fiatalembert maga alá temette. Mire társai kiásták, megfulladt. A nyomozás megindult annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Aminek a halál vet véget

Évenként több száz tárgyalás, per, üzletkötés szakad meg haláleset miatt.

A járásbíróság folyosóján valamennyien megjelennek a tanuk. Felsorakoztak közömbösen, apró ügyesbajos dolgaikat megbeszélve és várják, hogy mikor fejeződik be az előző tárgyalás, hogy rájuk is sor kerüljön. Az óra mutatója kínosan, lassan vánszorgott s lomhán szelte percekké az időt.

Aztán végetért a tárgyalás. A felek elvonultak, egyik leverten, másik diadalmasan fénylő arccal. A két perccel előbb még szemben álló két ügyvéd már bizalmas vitába bonyolódva távozott egymással egy érdekes kuriai döntés felett... A bíró pedig beszólította a következő ügy megjelent idézettjeit a tárgyalóterembe. Csakhogy *ezúttal szokatlanul hamar végetért az ügy. A bíró kihirdette, hogy a felperes időközben elhúnyt, ennek folytán nem veheti át az idézést, így az ügyben az eljárás a vonatkozó szakasz alapján megszűnt.*

Az alperes ügyvédje sietve összecsapta aktáit és mély meghajlással sietve távozott is, igyekezett a másik terembe, ahol szintén képviselnie kellett egy tárgyaláson valakit.

— *Hja! bizony a halál véget vet mindennek!* — mnodotla az egyik tanuként megidézett távozóban.

Ennek a mondásnak fényénél elindultunk *utánaérdeklődni, hogy évenként hány folyamatban levő ügyet szüntet meg tehát Debrecenben a halál?*

Az irattárban megtudjuk, hogy *aránylag nem is olyan sokat. Évente a sokezer feltorlódó bűnügy közül nem egészen száz eset az, amelyiknek a tárgyalásába akár a vádlott, akár a felperes, esetleg koronatnu halála olyan döntő beavatkozást jelent, mely véget vet az ügy további folytatásának.*

Polgári perben, anyagi természetű ügyeknél ritkán jelent akár a felperes, akár az alperes halála a per befejeztél, mivel az örökösök tovább folytatják.

A magyar életben, különösen a multban nem volt ritkaság a négyöt nemzedéken keresztül folyó birtokper. Regényíróinknak is egyik kedvenc témája volt az a generációkon keresztül folyó pereskedés, melynek utolsó fázisa és happyendjeként a perben álló felek, rendszerint az első pereskedő dédunokái, akiknek egyike okvetlen fiú, a másik viszont mulhatatlanul lány volt, egymásba szerettek és a hosszú, századokra nyuló pereskedés házassággal végződött.

A per tárgyát képező birtok ekkor már úgyis illuzórikussá vált, mivelt azt elvitte a perköltség. Érdekes, hogy *ez a romantikus téma kizárólag a magyar irodalomban nyert feldolgozást, aminthogy valóságban is főleg a magyar életben fordul elő.*

Rikoltóan érdekes példája ennek egy közelmultban elhúnyt debreceni asszony esete, aki a nagybátyja hagyatékából ráeső több mint ötvenezer pengő értékű részt nem vette fel s perrel támadta meg a hagyományozót, mert azt nagybátyja bizonyos feltételekkel oldalági rokonnak és mások kielégítésével hagy rá.

A nehéz helyzetben élő debreceni asszony 9 éven át pereskedett és nélkülözött s mire az ügy a Kuriára került, meghalt a legnagyobb nyomorúságban.

Holott a hagyatékból a kielégítések után is *maradt volna 30.000—35.000 pengője, amivel rendesen élhetett volna. Azonban inkább nélkülözött, perre vitte az ügyet s mielőtt az utolsó fórum elé került volna az örökség kérdése, közbeszólt a halál, melyet erősen siettetett a szerencsétlen asszony nélkülözése, filléres gondok akadályait bukdácsoló élete.*

Azonban nemcsak a pereknek, bírósági ügyeknek, *hanem üzleti megállapodásoknak, pályázatokon elnyert munkáknak is véget vet a halál, mely egyszerre keresztülvág lüktető forró aggyal megálmodott terveket, nagy lázas akarásokat.*

Évente 200—300 esetben szólt közbe a nagy megfellebbezhetetlen Debrecenbe s vetett véget talán még hosszantartó, talán nehezen várt ügyeknek.

FILM

VIGSZINHÁZ

Játék a halállal

Nagyszerű mesejű francia film, mely mesterien csúfolja ki a minden áron érvényesülni akarót. Arról szól a mese, hogy két tehetséges színész schogy se tud érvényesülni, mert a divatos revüszínésznő kutyájáról többet írnak, mint a legművészibb számról. Elhatározzák tehát, hogy megjátszanak egy gyilkossági esetet, ezzel aztán mindketten híresek lesznek és a kellő pillanatban meg fog jelenni a gyilkos és a reklám útján minden sikerül: szerep, szerződtetés és a többi, ami ma a színésznek kell az érvényesüléshez. A játék meg is indul, végül megtudja a világ, hogy gyilkosság történt, de a „hulla" nagyszerű, majd tragikomikus körülmények között nem siethet csak a legutolsó pereben a barát segítségére, akit a kivégzéstől megment. Közben természetesen a bohózati vig helyzeteknek egész sora vonul fel, kitűnő színészekkel, nagyszerű trükkökkel és a pompás nagy francia művésszel, aki egy mosolyával derült teremt a nézőtéren.

Jó, mulatságos, érdekes és pompás szatira. Érdemes megnézni.

SZINHÁZ

Színházi iroda hírei:

Szerdán este fél 9 órakor Luis Verneuil nagysikerű színműve, a „Halálos szerelem" van műsoron.

Csütörtökön este a szezon legkacagtatóbb bohózata, a „Csókoljon meg" kerül színre.

Pénteken este közkívánatra a „Bors István" van műsoron.

Mind a három előadás ketten egy jeggyel kerül színre.

— **Német kiránduló csoport érkezett** kedden este Debrecenbe. Pompás bécsi autóbusszal érkeztek az Arany Bika szálló elé. A 26 tagú társaság a Bocskay-terraszon vacsorázott. Reggel folytatják útjukat.

— **Elrendelték a boncolását** Molnár Imre 5 éves gyermeknek, aki még 1937-ben marólugmérgezést szenvedett és azóta állandóan kezelés alatt állt. A gyermek állapota nem javult és tegnap meghalt. Zsögöd Jenő vizsgálóbíró a törvényszéki orvosszakértőkkel helyszini szemlére ment.

Tettenértek egy zsebtolvajt a piacon

Erdős Józsefné Kórház u. 9. szám alatti lakos a Rákóczi utcai tyukpiacon alkudozás közben észrevette, hogy valaki belenyul a zsebébe és a zsebkendőbe kötött 64 pengőjét kivette. Hirtelen hátrafordult és megfogott egy fiatalembert, aki menekülni akart, de az asszony nem engedte és vagy harminc méteren keresztül húzta maga után a károsultat. Az emberek csakhamar felfigyeltek az esetre, üldözőbe vették a tolvajt, akit elfogtak és átadták a rendőrnek. Előállították a rendőrségre, ahol kiderült, hogy a tolvajt Mitleider Lászlónak hívják és Miskolcon van a lakása. A 22 éves fiatalember csak nemrég szabadult ki a fogházból, az éjszaka jött Debrecenbe és itt ez volt az első lopási kísérlete, amit beismert. Mivel katonaing volt rajta, megkeresik a hatóságokat, hogy nem terheli-e még más bűncselekmény is.

— **Néhány nap mulva befejeződnek a hatalmas autóút munkálatai,** amely Abesszíniát köti össze a Vörös tengerrel. Az út Soa és Dzsimma tartományok hozzáférhtővé tételére szolgál s egyuttal gyors összeköttetést biztosít a főváros és a tengerpart között.

Weszeczky Zsigmondné szül. **Holländer Julia és gyermekei, özv. Fränkel Marcellné** szül. **Weszeczky Blanka** és **dr Weszeczky Oszkár** úgy a maguk, mint az egész gyászoló rokonság nevében fájdalomtól összetört szívvel jelentik, hogy a legjobb férj, apa, nagyapa és dédapa:

WESZECZKY ZSIGMOND

háromheti kínos szenvedés után szorgalmas és tevékeny életének 72-ik évében f. hó 1-én délután 4 órakor visszaadta drága lelkét Teremtőjének.

Adjon a Mindenható békességes nyugalmat és örök pihenést neki!

Az elhúnytat f. hó 3-án délelőtt 10 órakor kísérjük utolsó útjára az izr. temető halottas házából.

Részvétlátogatások mellőzését kérjük.

— **Lezuhant az eperfáról** Barta József Wolaffka-telep Dömsödy utca 34. szám alatti napszámos 5 éves fia a Monostorpályi uton. Az esés következtében ballábán sípcsonttörést szenvedett. Elmondotta, hogy egy ismeretlen fiu tette fel a fára és otthagyta. Lejönni nem tudott és ijedtségében esett le. A mentők részesítették első sgeélyben, majd kivitték a klinikára, ahol gipszbe tették a törött lábát.

— **Ismét vérbosszú kisért Délszerbiában,** mely a napokban is halálos áldozatot követelt. A közelmultban Marmula községből eltünt egy Selman Paja nevű földmüves. Eltünése után néhány nappal levágott fejét megtalálták Radomir Petrovics földjén. A rendőrség nem tudta a gyilkost kézrekeriteni. A meggyilkolt fivére, Ozman Paja arra a feltevésre jutott, hogy Radomir Petrovicsnak valami köze van a gyilkossághoz. Elhatározta, hogy rajta áll bosszut. A mit sem sejtő Petrovicsot sétálni hívta s a falu határában mellbelőtte. A gyilkos tette után azonnal jelentkezett a rendőrségen, ahol őrizetbe vették.

AZ EVEZÉS minden izmát megmozgatja, étvágyát fokozza, munkakedvét növelik.

A jármos ökrök hazahajtásának engedélyezését kérték a Kortobágyról

A főispántól a debreceni gazdák nevében Mike Jáuos azt kérte, tegye lehetővé, hogy a gazdák jármos ökreiket, tekintettel a megindult szántási munkákra, minél előbb hazahajthassák és ne tegyék ki késlekedésnek a hajtást azzal, hogy előbb a városi állatorvos vizsgálja a hazahajtásra kerülő állatokat. Tegyenek kivételt a cél érdekében s elégedjenek meg azzal, ha a hortobágyi állatorvos megvizsgálja az állatokat hazahajtás előtt. A száj- és körömfájas járvány ugyanis már az egész debreceni határban elterjedt, további fertőzéstől nem kell tartani úgysem.

A főispán megígérte, hogy megbeszéli az ügyet az állatorvossal és azután dönt a kérdésben.

SPORT

Az új őszi NB sorsolás

Az MLSz miniszteri biztosa, dr *Gidófalvy Pál* méltányolta a nemzeti bajnokság egyesületeinek tiltakozását és új sorsolást rendelt el. Az új sorsolás tulajdonképpen csak új beosztás.

Az új sorsolás szerint a Bocskai, amely — mint ismeretes — ebben az évben is az NB csapatai között játszik, a következő csapatokkal kerül össze.

Szeptember 3: Hungária—*Bocskai*, szeptember 10: *Bocskai*—Szeged, szeptember 17: Újpest—*Bocskai*, október 8: *Bocskai*—Szolnok, október 15: Haladás—*Bocskai*, október 29: *Bocskai*—Budafok, november 1: Nemzeti—*Bocskai*, november 8: *Bocskai*—Ferencváros, november 19: Törekvés—*Bocskai*, november 26: *Bocskai*—Kassa, december 3: *Bocskai*—Szürketaxi, december 10: Elektoromos—*Bocskai*, december 17: *Bocskai*—Kispest.

Tiltakozás az egyesületek részéről a Bocskai NB-beli szereplése miatt

A Vadász-utcai futballházban, mint ismeretes újrasorsolás volt, amelyet azért kellett megejteni, mert a Bocskai újból az NB-ben fog játszani a Phöbusz kiválása miatt. A sorsolás után az egyesületek vezetői küldöttségileg keresték fel Gidófalvy kormánybiztost és előadták, hogy az új sorsolás súlyosan sérti az egyesületek érdekeit. Mint hírlik a közeljövőben népes küldöttség keresi fel a belügyminisztert és 20 ezer névvel ellátott tiltakozó iratot nyujtanak át a kormánybiztos intézkedései miatt.

A tiltakozás a következőket teszi szóvá:

1. Jogtalan volt a Bocskai beosztása a Phöbus helyére, miután a Bocskai a szabályok értelmében kiesett.

2. Azt a határozatot, amely szerint a Ligában felszabaduló helyet a kieső csapattal — jelen esetben a Bocskaival — kellene betölteni, a belügyminiszter sohasem hagyta jóvá.

3. Jogtalan a miniszteri biztos döntése, amely szerint a Szürketaxi—WMFC futballegyesületek fuzióját nem hagyta jóvá, mert ha a Szürketaxi működési alapja szabályellenes, úgy tovább játszani sincs joga. Ha pedig alapszabályszerüen működik az egyesület, akkor a fuziót sem lehet megtiltani.

A küldöttség a szabálytalan határozatok megsemmisítését kéri és a Szürketaxi—WMFC egyesülésének tudomásulvételét, ugyanakkor a felszabaduló tizennegyedik helyre osztályozó mérkőzést kívná a Bocskai—Lampart és esetleg a WMFC részvételével.

A tiltakozáshoz nekünk csak annyi hozzáfűzni valónk van, hogy a kormáaybiztos szem előtt tartotta a nagymultu Bocskai nehéz helyzetét és Debrecen város érdekeit. A Bocskai igazán megérdemelte ezt a jóindulatot és hisszük, hogy ezt az előlegezett bizalmat a jövőbeni szereplése folytán ki is érdemli.

—=—

Sporthíradó

Takács, a Bocskai jeles összekötője a Budafokból lett Gammával tárgyal, de nem lehetetlen, hogy az új bajnokságban továbbra is a Bocskaiban játszik.

Az Ujpest három játékost ad át. Átadó a lista szerint Szeder, Seres és Havas. Seres külföldre megy, míg a másik két játékos Magyarországon akar maradni.

KÖZGAZDASÁG

Általános drágulás a zöldségpiacon

A mult heti igen kedvező és nedves időjárás után a napok óta tartó hőség következtében a tegnapi hetipiacon általános drágulás következett be. *Ugyszólván minden idényáru megdrágult.* Vannak egyes cikkek, mint pl. a zöldbab, drágább, mint volt májusban, amikor pedig primőrszámba ment. De nemcsak a primőrök drágultak meg, hanem pl. az uborka, amely 6 héttel ezelőtt 2 fillér volt darabja, most pedig 4 fillér. *Különösen nagy a drágulás a zöldségnél, 20 fillér csomója.* Egyedül a paradicsom lett olcsóbb, 14 fillér kilója, a meleg idő kedvez a gyors érésnek. A burgonya ára is emelkedett, 10 fillér kilója.

A baromfipiacon annak ellenére, hogy elseje van, igen kevés felhozatal volt. A csirke és a kövér áru igen drága, míg a tyúk és a sovány liba, kacsa olcsó a magas tengeriárak miatt. A tojás darabja 8 fillér.

A piacok közül a legnagyobb forgalmat a gyümölcspiac bonyolította le. Itt mindenből van bőségesen. Különösen alma és dinnye. A görögdinnyeszezon még nem kezdődött meg, bár napról-napra nagyobb mennyiséget hoznak a piacra. Annál több van a sárgadinnyéből, melynek kilója 6—12 fillér. Egyre több a szilva. 24 fillérért árusítják. Szilvából ugyanolyan nagy termés lesz, mint volt barackból. A vásárlóközönség itt vásárolt a legtöbbet.

Zöldségpiaci árak: burgonya 8—10 f kg-ként, uborka 2—4, zöldpaprika 1—2, káposzta 16—28, karalábé 2—24, kelkáposzta 6—16, vöröskáposzta 14—30, karfiol 14—50 f darabonként, paradicsom kilója 14, zöldség csomója 20, spenót és sóska 28, zöldbab 50, borsó 60, gomba 140—200 f kg-ként.

Baromfiárak: csirke kg. 1.40, párja 4.60—2.80, sovány kacsa és liba 1.—, kövér kacsa és liba 1.50, tyúk 1.— P kg-ként. Tojás darabja 8 fillér.

Gyümölcsárak: sárgadinnye 6—12, görögdinnye 14, alma 20—30, körte 32, ribizli 24, sárgabarack 30, őszibarack 30—56, szőlő 40, szilva 24, ringló 20 f kg-ként. Citrom 10 fillér.

Marha- és borjúhúsárak: Marhahús I. r. 1.20, II. r. 1.—, borjúhús I. r. 1.60—2.40, II. r. 1.20, juhhus kilója —.80 P.

Sertéshúsárak és zsiradékok: tőviskes 2.20, comb. karaj 2.—, tarja 1.60, oldalas 1.52, zsír 1.60, háj 1.54, sószalonna, új 1.60, őszalonna 1.70, zsírnakvaló 1.46, paprikásszalonna 2.40, tepertő 2.—, friss kolbász 2.20, füstölt kolbász 2.50, szárazkolbász 3.60—4.—, szalámi 5.— P kg-ként.

Halárak: ponty 1.30—2.—, csuka 1.80, harcsa szeletelve 4.—, egészben 2.50 P kg-ként.

—=—

TERMÉNYTŐZSDE

Újbúza: tiszavidéki és kisalföldi 77 kg-os 19.50—19.70, 78 kg-os 19.70—19.90, 79 kg-os 19.90—20.10, 80 kg-os 20—20.20, felsőtiszai 77 kg-os 19.40—19.65, 78 kg-os 19.60—19.85, 79 kg-os 19.80—20.05, 80 kg-os 19.90—20.15.

Újtakarmányárpa: középminőség 15.75—16.20.

Zab: középminőség 18.05—18.20.

Tengeri: tiszántuli 18—18.10.

Rozs októberre 14.98—15, márciusra 15.69—15.70.

Tengeri augusztusra 17.98—18.02, szeptemberre 18.05—18.06.

SERTÉSVÁSÁR

A mai ferencvárosi sertésvásár összfelhajtása 191 darab. Az irányzat változatlan.

Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on alul 103, szedett sertés I. 100—103, II. 93—98, III. 84—91, angol tőkesertés 102, exportzsír márkázott 150 fillér kg-ként.

LÓVÁSÁR

A tegnapi napon megtartott lóvásárra felhajtottak 354 darab lovat, ebből elkelt 125 darab. Árak: vágóló 55—135 P, silány igásló 75—180 P, közepes igásló 185—280 P, jó igásló 285—450 P. Irányzat vontatott.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Néhai Orosz Sándor főszolgabíró tulajdonát képező lakberendezési ingóságok folyó hó 4-én, reggel 9 órakor Vámospércsen vasut melletti villájában elárverezletnek.

APRÓHIRDETÉSEK

Alkalmazást nyer férfi

Konvenciós cseléd, aki harmad, v. negyed magával tud szolgálni, azonnali belépésre kerestetik debreceni tanyára. Jelentkezni 12 és 2 óra között a lap kiadóhivatalában. Vasárnap 9 és 10 óra között. 744 vv

Konvenciós gazdasági cselédet keresek legalább egy nagyobb fiával azonnali belépésre debreceni tanyára. Nagy család előnyben. Jelentkezni lehet 12 és 2 óra között a lap kiadó hivatalában Vasárnap 9 és 10 óra között. 743 vv

Lakatossegédeket keresek állandó munkára Király Imre, Kossuth u. 36. 1136

Kifutófiut felveszek. Mester u. 48. 1139

Vízvezetékszerelő tanulót fizetéssel felvesz. Nagy szerelőmester. Garay u. 15. 1131

Esztergályos géplakatos segéd felvételik. Trunka, Barna utca 3. 1129

Kerékpározni tudó kifutó fiut pékségbe felveszek. Nyil u. 79. 1157

Tanulót felvesz Böhm könyvkereskedés, Kossuth u. 2. Városháza. 1127

Kifutót ebéd kihordásra felveszek. Batthyány u. 4. Kávéző. 1152

Kifutófiu fűszerüzletbe azonnalra felvételik. Szepességi u. 29. 1160

Jómunkás fodrászsegédeket felvesz Erdős, Széchenyi u. 1. Rákóczi u. 41. 1140

Alkalmazást nyer nő

Hölgyfodrász segédlányt, jó munkást felveszek. Reményi Csapó u. 98. 1138

Varrodába ügyes segédleányok felvételnek angol és francia munkára. Piac utca 46. Keresztépület. 1149

Egy férfiing varrónő és kézilány állandó munkára felvételik. Mester u. 35. 1148

Háziasszonyok otthoni munkával, — háztartás mellett elvégezhető, — mellékkeresetre tehetnek szert, filcpapucs fonásával. — Kezdőket betanítok. Jelentkezni Batthyány u. 1. sz. I. emelet. 1030

Filcpapucs fonásában jártas munkásnőket keresek emelt munkadíjjal, állandó munkára. Batthyány u. 1. I. emelet. 1030

Háztartási alkalmazott

Mindenes főzőnő felvételik hosszú bizonyítványnyal. Killer Ede butorüzlet, Piac utca 68. 1110

Bejárónő felvételik Csapó u. 31. szám. 1116

Bejárónő jó bizonyítványokkal fizetéssel, késztál felvételik. Dózsa utca 12-b 1111

Bejárónőt a déleőtti órákra felveszek. Frischmann, Piac u. 19. 1159

Bejráónő délelőttre felvételik — Deák Ferenc u. 19. II. 9. 1132

Mosónőt felveszek, Batthyány u. 4. Kávéző. 1153

Fiatal bejárónő felvételik. Sinai Miklós u. 40. sz. 1112

Fiatal bejárólányt csak délutáni foglalkoztaásra felveszek azonnal. Dr. Benedekné Jókai ucca 9-a. 1155

Rendes bejárónőt Burgundia u. 4. számhoz közel lakót, felveszek. Havasné, az emeleten. 1145

Gyermekszerető jobb kislányt, ki házi munkában segédkezik, felveszek. Nagy Béla. Dégenfeld tér 11. 1141

Fiatal bejáró egész napra 68. 1142

Magános idősebb nőt keresünk, bentlakónak. Eötvös u. 49. sz. I. lépcső. 1143

Ajánlat

Házlebontás miatt gyümölcs, asztalmegeüzletemet, Csapó ucca 3. sz. alól, Dégenfeld-téri barakkba helyeztem át. (Bödével szembe). 431 S. 22

Költözködés
alkalmából villanykörtéit becseréljük, rádió, gramofon, tánclemez, vagyonmentő, Hunyadi ucca 22. 1764 8. 8.

Ciánoztasson
bizalommal a „Csala" ciánozó vállalattal. Rákóczi ucca 9. szám. Telefon: 14-27. szám.
1875 9. 2.

Poloskaírtást,
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja Kiss ciánozó vállalat, Kigyó ucca 5. szám. 1867 9. 2.

Fáy-arckrémet
tégelyeket visszavesz Grósz Nagy Ferenc „Aranyegyszarvú" gyógyszertára, (színház mellett). 1653 8. 4.

Retorta-faszén
Boksa-faszén, kőszén, tüzifa, Likalit, petroleum legolcsóbban beszerezhető: Grünfeldnél, Hatvan ucca 21. sz. telefon: 29-82.
77 1. 13.

Tölgyfaparketta,
használatlan, száraz, négyzetméterenként P 4.50, lerakás 1.20. Iroda: József királyi herceg ucca 5. II. 3. Telefon 28-74. szám.
112 8. 6.

Fáy arckrém
napbarnított arcokra a legjobb. Kapható Grósz Nagy Ferenc patikában, Színház mellett.
1653 8. 4.

Kerékpárjáit
varrógépjét teljeesn rendbehozza Keszler Széchenyi ucca 1. szám. Uj és használt kerékpárok részletfizetésre a legolcsóbban.
1722 8. 6

Bér-famegmunkálást
valamint mindennemű asztalos munkákat jutányosan vállal Böszörményi ut 3. asztalosműhely. Telefon: 10-89.
1134

Cserépkályhák
átrakását szén és fa fűtésre, úgy helyben mint vidéken a legolcsóbban vállalom. Mese István cserépkályhás, Rákóczi u. 37. 1126

Kereslet

Veszek
bútort, zálogjegyet, varrógépet, irodaberendezést, mindenféle ingóságokat. Hivásra jövök. Csapó ucca 16.
707. 9. 7.

Élelmiszer ital

Ismét
megnyilt Méliusz tér 7. alatt a kitűnő zamatú ó-borok literenkénti kimérése. 1120

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39 szám. 800 vv

Oktatás

Szabászattal
mestervizsgára előkészít és kifutófiut felvesz Papp nőidivatszalon, Hangya palota. 1158

Tüzelő anyagok

Tűzifát-szenet
vásároljon legolcsóbb napiáron Vágó József tüzifa-szénkereskedőnél „Margit fürdő" mellett. Telefon 10-24. 1080 vv

Száraz
bükkhasábból felvágott tüzifa 500 kg vételénél hazaszállítva 3.80 P és 4.40 P Grünfeldnél, — Hatvan u. 21. Telefon: 29-82.

Tüzifa
és szén legolcsóbban **Sándor László** Dózsa u. 25. T. 27-01. 1092 8. 31

Bútor

Antikkomót,
modern háló, ebédlő, s kombinált szekrény, konyhaberendezés, fotelek eladók, Dégenfeld tér 6. szám. 379 8. 19

Két darab
festett ágy és egy siffon eladó. Ugyanott leánderek, rózsa- és fehérszínűek eladók. Honvéd temető ucca 6. 1217 vv.

Sezlon-divány
sezlonterítővel eladó. Hatvan utca 4. szám, Kárpitosműhely. 1125

Üzlet, mühely, raktárhelyiség

Kiadó
hentes mészáros üzlet, cipészüzlet bármire — azonnal. Kassa ut 2.
1115

Átadó üzlet, vendéglő

Egy
jó forgalmas vendéglő kerthelyiség, stb. teljes berendezéssel azonnal átadó. Rákóczi u. 16.
891.815

34 éves
füszerüzlet italméréssel áruval, berendezéssel azonnal átadó. Cim a kiadóban. 1133

Jómenetelű
csemegeüzlet főutcán elköltözés miatt lelépés nélkül átadó. Cim a kiadóban. 1152

Csapó
utcán élelmiszerüzlet elköltözés miatt 100 pengővel azonnal átvehető. Cim a kiadóban.
1119

Biztos
megélhetést nyujtó füszer csemegeüzlet elköltözés miatt átadó. Cim a kiadóban. 1156

KIRÁLY KAVÉ
MÉGIS A LEGJOBBAK!
AROMAS, ZAMATOS KÁVÉT!
KIRÁLY UZLETÉBEN A VEVO ELOTT PÖRKÖLIK
DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
egy nagy uccai szoba, Ferenc József út 75. sz. I. emelet, ügyvédi iroda.
84 vv.

Utcai
egyszobás konyhás lakás kiadó. Busi utca 20. sz. 1124

Kiadó lakás kétszobás

Két
szoba, előszobás lakás szeptembertől kiadó. — Fürdőkád, mosdó eladó. Csapó 90. 1147

Kiadó lakás háromszobás

Uccai
háromszobás emeleti lakás Kossuth u. 28. szám alatt kiadó. Megtekinthető: 11-től 1 óráig.
1137

Háromszobás
utcai fürdőszobás lakás kertes udvarban zárt folyosóval november 1-re bérbeadó Miklós utca 33. szám. 1154

Kiadó
3 szoba fél komfortos lakás József kir. herceg u. 50. sz. 1. ajtó.
1032

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
emeleti modern lakás, parkettes, november hó elsejére kiadó. Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető délelőtt 10—12 óráig, délután 3—5 óráig. 1757 vv.

Ötszobás
lakás, 900 négyszögöles kerttel, egyszobás s ház mesterlakással kiadó, a Simonyi úton. Tulajdonos cime a kiadóban megtudható. E 35

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdája

ÓLMOT vesz lapunk nyomdája

József királyi herceg u. 1. sz.

Lakást keres

Egyszobás
félkomfortos lakást keresek. „Nyugdíjas" jeligére a kiadóba kérem a címeket. 1031

Butorozott szoba

Egy
szép butorozott szoba kiadó. Kut utca 82.
1146

Szobatársnőt
keresek és kisebb szoba kiadó. Csapó utca 19. baloldalt. Grósznénál. 1122

Ingóságvétel

Zálogcédulát
tábori látcsöveket, alpakka étkészleteket, s régi bútorokat, régiségeket, a legmagasabb áron vásárol **Ingóságközvetítő,** ref. püspöki palota, telefon: 11-99.

Ingóság eladás

Elköltözés
miatt egy sparhelt olcsón eladó. Cim: Meszena utca 2. 748 vv

Eladó
modern jókarban levő gyermekkocsi. Gyár utca 6. sz. 1048

3.5×2.5 m.
rezedazöld szmirnaszőnyeg eladó. Megtekinthető délelőtt. Rakovszky u. 42. III. 7.
1130

Cserépkályha
barna egy éves középnagy eladó. Kandia 8.
1144

Vegyes

Grafológusnő
biztos analizist nyujt az érdeklődőknek. Fogad Széchenyi 43. 1046

Szentmihályra
200 anyabirka juhászszal 3 évre felestartásra kaidó. Veres János, Nagyléta. 1117

Elveszett

Elveszett
szombat este egy him, hosszú feketeszőrű tacskó kutya. Megtaláló vagy nyomravezető jutalmat kap. Kut u. 36.
1135

Egy
aranykarkötő elveszett a fémipari környékén, megtalálója jutalomban részesül. Szent Anna u. 7. Varroda. 1114

Gazdasági eszközök

Cséplőgép
1000 m/m. tízéves, 4, 6 8 HP gőzlokomobil kijavítva eladó, bérbeadó. Cséplést vállalok. Király, Royal épület.
1721 8. 6.

Autóalváz
gumikerekekkel lovasszekérnek eladó. Busi utca 20. 1123

Eladó házhely

Háromszáz
négyszögöles villatelkek, termő gyümölcsössel eladók. Sesztina u. 4. szám, (kisállomás mellett). 1418 8. 2.

Eladó ház

Villatelkek
egy 404 s egy 327 négyszögöles a Lajos király téren, közművekkel, áthelyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni: Nap utca 4. 107 vv

Villa,
háromszobás, összkomfortos, parkírozott, gyümölcsössel és szőlővel beültetett 448 négyszögöles telken, villanegyedben, áthelyezés miatt sürgősen eladó vagy földbirtokkal elcserélendő. Értekezni: Nap utca 4. szám. 07 vv

Rákóczi u. 26. sz.
ház 291'34 négyszögöl, van rajta egy üzlethelyiség, öt lakás, igen értékes telek. Címe megtudható a „Debreczen" kiadóhivatalában. 42

Négyszobás,
uccai fürdőszobás és egy udvari fürdőszobás lakással biró 246 négyszögöles telekkel, Teleki ucca 77. alatt, szép ház, garázs is van benne, most olcsón megvehető. Tudnivalókat a kiadóhivatalban. E 31

Simonyi út 5. sz. villa eladó
600 négyszögöl, van rajta 2 rendbeli lakás. Tulajdonos cime a kiadóban. E 44

Kétlakásos
ház 129 négyszögl telekkel, Móricz ucca 1 sz alatt olcsó áron eladó. Bővebbet a kiadóban. E 30

Pompás
helyen szép telek olcsón megvehető. Komlóssy út és Dóczi ucca között az egyetemi atletikai pályával szemben fekszik, 864 négyszögöl. Három parcellában is eladó. Cim a kiadóban. E 29

Egészséges
városrészen, Komlóssy út 10. sz. 519 négyszögöles villatelek, két uccára szól, eladó. Felvilágosítás a kiadóhi atalban. E 28

Kitűnő
állapotban levő 3 személyes DKW és 2 személyes Fiát Balilla autó, továbbá 500-as Puch, Ariel és BSA motorkerékpárok eladók. Szoboszlay-nál, Széchenyi ucca 24.
371 vv

Eladó
Simonffy u. 39. sz. ház, 141'40 négyszögöl, van rajta 6 lakás. Cím a kiadóban. E 43

Simonyi út 7. sz. villa
888'20 négyszögöl, 5 szobás lakás és külön 1 szoba, konyhás lakás, nagy kert, tulajdonos címe a kiadóban. E 45

Kossuth ucca 49.
szám alatt öllakásos istállós ház hat munkateremmel, kerttel, 627 négyszögöl telken eladó Tulajdonos címe a kiadóban. E 47

Gyönyörű
ötszobás lakással biró 293 négyszögöles telkes ház, méltányos áron eladó. Jókai ucca 9 C. — Közelebbit a kiadóban. E 27

Szent Anna ucca 34. számú ház
418'54 négyszögöl, négy rendbeli lakás, az épület hátsó részén nagy kert. Tulajdonos címe megtudható a kiadóhivatalban. E 46

Meszena ucca 2. Könyök ucca 1.
saroktelek, 138 négyszögöl, van rajta egy üzlethelyiség és 4 lakás Cim a kiadóban. E 40

Földbérlet

Nagyeserén
32 hold föld kiadó. Kálvin tér 5. hentesüzlet.
1157

Unitárius
egyház tulajdonát képező Ondód, Veréb dülő 52. számú 21 kat. holdas tanyás birtokot 1939 okt. 1-től 3 évre, 1939 aug. 6-án, vasárnap délelőtt 10 órakor az egyház gondnoki hivatalában (Hatvan u. 24.) tartandó nyilvános árverésen haszonbe.be kaidják. Árverési feltételek a gondnoki hivatalban megtekinthetők.
1121

Eladó föld

Eladó
Hajdúszoboszlón a Déli Tilalmason 54 kat hold prima tanyásföld. Értekezni: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi utca 74. 591 vv

Szőlő
Bocskaikertben, parcellázva is eladó, villával. Cim a kiadóban. 1091

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.